

2 లో..
కథ
రాబందులు

3 లో..
రుచి
జ్యూస్లు.. షేక్లు..

8 లో..
విరితోట
వెంత మొక్కలు..
విద్వార శోభలు..

ప్రజాసక్తి

ఆదివారం అనుబంధం
జూన్ 06, 2021

ప్రజలా..?

ఓ పక్క కరోనా రెండో అలతో అతలాకుతలం అవుతున్న దేశ ప్రజలు..
ప్రజల్ని ఆదుకోవాల్సిన పాలకులు సెంట్రల్ విస్టా ప్రాజెక్టును అత్యంత వేగవంతంగా
పూర్తిచేయడంలో మునిగి తేలుతున్నారు. 2022లో 75వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేడుకల్లో
కీర్తిచిహ్నాల ప్రదర్శన కోసం వెంపర్లాడుతున్నారు. అసలు ఆంతర్యం ఏమిటి? ఈ నిర్మాణం వెనుక అజెండా ఏమిటి?
వీటన్నింటిపైనే ఈ వారం అట్ట మీది కథనం... 4,5 లో..

కీర్తి చిహ్నలా..?

వెంకయ్య అన్నం తింటుండగా రెండు రాబందులు గేదె మీద వాలి, పొడుచుకు తింటున్నాయి. ‘బుడ్డ పొట్ట కోసమే ఏ ప్రాణమైనా పోరాడేది’ అనుకున్నాడు. ప్రాజెక్టు ప్రధాన కాలువలో వెంకయ్య రోజూ గేదెలు మేపుతుంటాడు. కాలువలో మూడొంతులు ఇసుక, మట్టి దిబ్బలయితే ఒక వంతు మూలగా నీరు ప్రవహిస్తుంటుంది. దిబ్బ మీద నాయుడుగారి నిమ్మతోట ఉంది. ఆయనకున్న గేదెల ఫారంలో చచ్చిపోయిన గేదెల్ని నిమ్మతోటలోంచి కాలువ డొంకలో పారేస్తారు. వాటికోసం రెండు రాబందులు అక్కడకు వస్తుంటాయి. వాటి పక్క నుండి గేదెలు, మనుషులు వెళుతున్నా తమకేదో ముప్పు ఉందన్న భయాన్ని అవి మర్చిపోయాయి. ఈరోజు వాటికి ఆహారం దొరికిందని వెంకయ్య సంతోషించాడు. తన గేదెల

రాబందులు

కోసం కాలువలోకి చూశాడు. నీళ్ళలో పీకల దాకా మునిగి కళ్ళు మూసుకున్నాయి.తపస్సు చేసుకుంటున్న ఋషుల్లా ఉన్నాయవి. ఊళ్ళో ఎవరు చనిపోయినా ఈ కాలువలోకి తీసుకొచ్చి కాలుస్తారు. చిన్నప్పటి నుండి వెంకయ్యకి ఈ కాలువకు ఇంటికి-మనిషికి ఉన్న బంధమే. పొద్దుపోయాకా గేదెల్ని కాలువలో నుండి పైకి తోలి, పొలంలో కట్టేసి, పాలు పితుక్కుని ఇంటికెళ్ళాడు. కాళ్ళు కడుక్కుని ఇంట్లోకెళుతుండగానే కొడుకు దగ్గరున్న శబ్దం వినబడింది. మూడు రోజులుగా ఏవేవో మందులు తెచ్చుకుని వాడుతున్నాడు. గుణం కనిపించట్లేదు. జ్వరమైతే తగ్గినట్టు తగ్గి మళ్ళీ వస్తుంది. ‘ఏవైనా కొంచెం నయమైనట్లైతే లచ్చమ్మా?’ అని భార్యనడిగాడు. ‘లేదయ్యా! జ్వరం తగ్గింది కానీ రొంప, దగ్గు అలాగే ఉన్నాయి. ఎందుకైనా మంచిదని కోడల్ని ఆళ్ళ పుట్టింటికి పంపేశాను అంది నీరసంగా లచ్చమ్మ. ఆ రోజు అర్ధరాత్రి నుండి కొడుక్కి విపరీతమైన జ్వరం. కళ్ళ కళ్ళ మని ఎదురొమ్ములు ఎగిరిపడేలా అతడు దగ్గుతుంటే తెల్లార్లు నిద్రపోకుండా జాగారం చేశారు వెంకయ్య, లచ్చమ్మ. తలుపుకు వేలాడుతున్న పొట్టుపోయిన రంగుల్ని చూస్తూ ఎప్పుడు తెల్లారుతుందా అని ఎదురుచూస్తున్నాడు వెంకయ్య. కొడుకు ప్రైవేటు టీచర్. వరి అన్నంలా తెల్లగా ఉంటాడు. ఎండలో కాసేపు కదలాడితే కందిపోతాడు. తన పనేదో తను చూసుకునే రకం. ఊళ్ళో ఉండే అల్లరి మూకలతో కలవడు. కరోనా వల్ల బడులు మూసేశాక సంవత్సరం నుండి ఖాళీగానే ఉంటున్నాడు. పెళ్ళయి ఆరు నెలలయ్యింది. ఊర్లో మంచోడని పేరెల్లిపోయాడు. అలాంటి కొడుకు ఊపిరి తీసుకోవడానికి ఇబ్బంది పడుతుంటే వెంకయ్య నీళ్ళతో తడిసిన కాంక్రీటు స్తంభంలా మారిపోయాడు. పొద్దుకాక బామ్మర్ని కోటేషును తీసుకుని, కొడుకును హాస్పటల్ కు తీసుకెళ్ళాడు వెంకయ్య. బెడ్డు ఖాళీ లేపు అని బయటకు పంపించేశారు. ఏం చేయాలో పాలుపోక ఆసుపత్రి ముందు నుంచుంటే.. అంబులెన్సులో తీసుకొచ్చిన పేషంట్ల తాలూకు మనుషుల జాలిగొలిపే ఏడుపులు వినబడుతున్నాయి. కోటేషు తనకు తెలిసిన ఆర్ ఎమ్ పి డాక్టరుతో ఫోన్లో మాట్లాడాడు. అతనొచ్చి ఆసుపత్రిలోకెళ్ళి మాట్లాడి, వాళ్ళ దగ్గరికొచ్చాడు. ‘ఆరోగ్యశ్రీలో అయితే బెడ్డు ఇవ్వనంటున్నారు. మూడు లక్షలు కడితే జాయిన్ చేసుకుంటానన్నారు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో సీరియస్ అయిన పేషంట్లకు ఇదే రేటు. ముసలోడు కాదుగా! వయస్సులో ఉన్న కుర్రాడేగా! ప్రాణమంటూ ఉండాలేగానీ ఎంతైనా సంపాదించుకుంటాడు. ఆలోచించకండి!’ అన్నాడు. అంబులెన్సులో తీసుకొచ్చిన పేషెంటును బెడ్డు లేపని ఆసుపత్రి స్టాఫ్ వెనక్కు పంపేశారు. రాత్రి టి.వి లో ఆక్సిజన్ కొరత వల్ల కరోనా సోకినవారు చనిపోతున్నారని చూసిన దృశ్యాలు వెంకయ్యకు కళ్ళ ముందు కదులుతున్నాయి. కీడంచి మేలెంచమన్నారు. వాడికేమైనా అయితే కోడలు గతేంగానూ? అనుకుని వేరే ఆలోచన లేకుండా సరేనని, హాస్పటల్లో జాయిన్ చేసి ఊరికెళ్ళాడు. ధాన్యం షాపుకారు దగ్గరికెళ్ళాడు. వెంకయ్యకు ఎకరం పొలం ఉండేది.

అందులోంచి ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు వేయగా.. అరవై సెంట్ల భూమి పోగా, మిగిలిన నలభై సెంట్లలో వరి సాగు చేసుకుంటున్నాడు. వెంకయ్య తండ్రి భూమి కోల్పోయిన మనోవేదనతో మంచం పట్టి, కాలం చేశాడు. చేను కోత కోసి, ధాన్యం కల్లంలో ఉన్నాయి. ఎప్పుడూ వాటిని కొనే షాపుకారు దగ్గర ముందుగానే డబ్బులడిగాడు. ‘వెంకయ్యా! ఈ సారి ధాన్యం అమ్మకాలు కష్టంగా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వానికి ధాన్యం కొనుగోలు విషయంలో ఉలుకూ పలుకూ లేదు. తుపానులు రెండు మూడు ఉన్నాయంటున్నారు. మిల్లుకు పంపిన రెండు లారీ లోళ్ళు ధాన్యంలో నూక ఎక్కువ ఉందని మిల్లర్లు రేటు తగ్గించేశారు. అయినా తెలిసిన మనిషివి కాబట్టి మిల్లర్లు పెట్టిన రేటుకు నీకు డబ్బులిస్తాను’ అన్నాడు షాపుకారు. అదే ప్రసాదంగా భావించి, వెంకయ్య డబ్బులు తెచ్చుకున్నాడు. మిగిలిన డబ్బులకు లచ్చమ్మ బంగారం అడిగాడు. లచ్చమ్మకు పెళ్ళయ్యేసరికి ఇరవై కాసుల బంగారం ఉంది. అత్తమామల మరణాలు, వ్యవసాయం

పేరు చెప్పి చివరికి మూడు కాసులు మిగిలింది. వాటిని తాకట్టు పెట్టి, వెంకయ్య డబ్బులు తెచ్చాడు. మిగిలిన డబ్బుకు ఊళ్ళో తెలిసినోళ్ళ దగ్గర నోట్లు రాశాడు. పూడిన రెండు లక్షలు హాస్పటల్లో కట్టాడు. ఆ రోజు నర్సు రెండు ఇంజక్షన్లు చేసింది. వైద్యానికి ఒళ్ళప్పగించిన కొడుకు తేరుకున్నాడనిపించింది. జ్వరం తగ్గింది, దగ్గు రావడం లేదు. వెంకయ్యకు ఆసుపత్రి నిండా ఉన్న రోగుల సంబంధీకుల జీవితాలన్నీ ఒకేలా కనబడుతున్నాయి. ఎవరూ మాస్కు తీయడం లేదు. అక్కడంతా ఒకళ్ళనొకళ్ళు పలకరించుకోవట్లేదు. ఎదుటివాళ్ళ మీద కంటే ఎవరి మీద వాళ్ళకే సానుభూతి. ఇంత పెద్ద ప్రపంచంలో పక్కోడి యాతనను పెద్ద సమస్యగా ఎవ్వరూ తీసుకోవడం లేదు. తరువాతి రోజు హాస్పటల్ మేనేజర్ గారు పిలుస్తున్నారని నర్సు చెప్తే ఆయన దగ్గరికెళ్ళాడు వెంకయ్య. ‘మీ అబ్బాయికి ఆరు ఇంజక్షన్లు చేయాలి. హాస్పటల్లో ఉన్న రెండూ మీకే చేశాం. ఇంకో నాలుగు వేరే హాస్పటల్ నుండి మీరే తెచ్చుకోవాలి. వాటిని ‘రెమిడిసివిర్’ ఇంజక్షన్లు అంటారు. అవి బ్లూకులో అమ్ముతున్నారు. అవైనా రికమండేషన్ ఉంటేనే ఇస్తున్నారు. నాలుగు ఇంజక్షన్లకు లక్షరూపాయల దాకా అవుతాయి. అవి చేస్తే మీ వాడు కరోనా నుండి బయటపడతాడు’ అని మేనేజర్ నిర్మోహమాటంగా చెప్పేసరికి, వెంకయ్య తలూపి బయటకొచ్చేశాడు. కోటేషును హాస్పటల్లో ఉంచి, వెంకయ్య ఇంటికెళ్ళి, పెట్టెలో ఉన్న కాగితాలు తీసుకున్నాడు. వాటిని తాకట్టు పెట్టి, లక్ష రూపాయలు పట్టుకుని, హాస్పటల్ కొచ్చాడు. వాళ్ళిచ్చిన అడ్డన్ పట్టుకుని వేరే హాస్పటల్ కు వెళ్ళాడు. వాళ్ళు మధ్యాహ్నం దాకా కూర్చోబెట్టారు. ముందుగా రెండు ఇంజక్షన్లకు యాభైవేలు తీసుకున్నారు. వెంకయ్యను ధర్మాకోల్ తో చేసిన బాక్సును ఐనోతో నింపి తీసుకురమ్మన్నారు. వెంకయ్య షాపులన్నీ తిరిగి అవి సేకరించుకుని వచ్చాడు. ల్యాబ్ టెక్నీషియన్ పెద్ద సిరంజి తీసి, బాటిల్ లోని ఇంజక్షన్ ను దానిలోకి లాగాడు. రెండు ఇంజక్షన్లను అలా తీస్తున్నప్పుడు వెంకయ్య అవసరమృతంగా చూస్తూనే ఉన్నాడు. నిన్న హాస్పటల్ లో నర్సు చేసిన ఇంజక్షన్ లో చిక్కదనం వీటిలో లేదు. రోజూ గేదెల పాలను స్వయంగా పితికే వెంకయ్యకు చిక్కని పాలకు, నీళ్ళ పాలకు తేడా గుర్తించడంలో ఉన్న జ్ఞానం ఇక్కడ అక్కరకు వచ్చింది. ‘ఇంజక్షన్ల కంపెనీ మార్చేమో!’ అని వెంకయ్య పైకి ఏమీ మాట్లాడలేదు. ల్యాబ్ టెక్నీషియన్ వెంకయ్యతో కొవ్వొత్తి తెప్పించి, సిరంజి సూదితో కొవ్వొత్తిని తూట్లు పొడిచాడు. సూదిలోకి మైనం చేరిందన్న రూఢి కుదిరాక, దానికి మూత తొడిగి సిరంజికి పెట్టి.. ఐనో గడ్డల మధ్య ఉంచాడు. ‘మీరు బండి మీద వెళ్తున్నప్పుడు కుదుపుకు సిరంజిలోని మందు బయటకు రాకుండా ఈ ఏర్పాటు చేశాను’ అన్నాడు. వెంకయ్యకు ఆ పెట్టె తీసుకెళుతున్నప్పుడు దారి పొడవునా రక్కలు కొట్టుకుంటున్న రెండు రాబందులున్న పంజరాన్ని మోసుకెళుతున్నట్లు అనిపించింది. వాటిని తీసుకొచ్చి, కొడుకు దగ్గరున్న నర్సుకి ఇచ్చాడు. వెంకయ్య వెళ్ళిపోయాక ల్యాబ్ టెక్నీషియన్ ఇంకొకరితో ‘అతనికి అనుమానం వచ్చినట్లుంది!’ అన్నాడు. ఇంకొకతను ‘పల్లెటూరి మనిషిలా ఉన్నాడు. అతనికి అర్థమవదులే కంగారుపడకు. అయినా మనమేం చేస్తాం?

రెమిడిసివిర్ కు ఉన్న డిమాండ్ అలాంటిది. ఇక్కడ ఇంజక్షన్ కు పాతిక వేలకు బేరం కుదిరాక ఇంకోచోట నుండి 40,000కు ఆఫర్ వచ్చింది’. ఆ మాటలు ఆ నాలుగు గోడల మధ్య మిగిలిపోయాయి. ●●● వెంకయ్యను కొడుకున్న గదిలోకి వెళ్ళనీయడం లేదు. వరండాలోనే ఉంటున్నాడు. అప్పుడప్పుడూ అవసరమైతే నర్సు పిలుస్తుంది. వెంకయ్య పూర్తిగా హాస్పటల్లో ఉండిపోవడంతో కోటేషు సాయంత్రం పూటెళ్ళి పచ్చగడ్డి మోపులు కోసి, గేదెలకేసి పాలు తీస్తున్నాడు. వెంకయ్యకు ఆసుపత్రి నిండా కులాసాగా లేని మనుషులే కనబడుతుంటే నడవ బుద్ధవక గదిలోకెళ్ళి కూర్చుంటున్నాడు. ఇదివరకట్లా హాస్పటల్ లో ‘నయం చేయండి, మీకు పుణ్యముంటుంది’ అనే మాటల్లేవు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలన్నీ డబ్బు గురించే. బేరాలేని మాటలు. ఏదో ప్యాక్ అంటున్నారు. ‘డబ్బుండడం మాత్రమే భూమ్మీద బతకడానికి అర్హతగా దాదాపు మనుషులందరం ఒప్పుకున్నాక ఎవర్ని ఎవరని ఏం లాభం?!’ అనుకున్నాడు. పొలాల వెంట పచ్చిగాలిని పీల్చిన వెంకయ్యకు నాలుగోడల మధ్య మాస్కు పెట్టుకుని ఉంటే, ఊపిరాడడం లేదు. ఎవరైనా తెలిక ఒకటి రెండు సార్లు ఏదైనా అడిగితే చిరాకుపడిపోతున్నారు. అందుకే నోరు కూడా మెదపడం లేదు. వ్యవసాయం చేస్తుండడం వల్ల సహనం దేహం నిండా పేరుకుపోయింది. అందుకే వెంకయ్యకు ఎవరి మీదా అంత తేలిగ్గా కోపం రాదు. మర్నాడు పొద్దుటే కొడుక్కి జ్వరం వచ్చింది. దగ్గు పుంజుకుంది. వెంకయ్య పరిస్థితి రోడ్లో నలుగుతున్న వడ్లగింజలా ఉంది. ఇంకో రెండు ఇంజక్షన్ల కోసం వేరే హాస్పటల్ కు వెళ్ళాడు. బాటిళ్ళ నుండి రెండు సిరంజీల్లోకి లిక్విడ్ లాగుతున్నప్పుడు మరోసారి గమనించాడు. నిన్నటి ద్రవంలానే వలచగానే ఉంది. అనవసరంగా వాళ్ళను నిన్న అనుమానించాను. నేనే పొరబడ్డాను అనుకున్నాడు. డబ్బులు చెల్లించి, వేగంగా కొడుకు దగ్గరకు ఆ ఇంజక్షన్లు చేర్చాడు. ఆ మధ్యాహ్నం చచ్చే ఉక్కిబోత పోస్తుంది. ఒళ్ళంతా పొయ్యి మీద పెట్టి మరగకాస్తున్నట్లుంది. ‘వానొస్తుందేమో!’ అనుకున్నాడు. ‘కోత కోసిన వడ్డు మడిలోనే ఉన్నాయి. తడిచిపోతాయి! మొలకొస్తే కొనే షాపుకారు ఇంకా రేటు తగ్గిస్తానంటాడు ఏమో! అన్నిటికీ ఆ భగవంతుడే ఉన్నారేలే!’ అని తనకు తాను సర్దిచెప్పుకున్నాడు. కాసేపటికి భోజనం పట్టుకొచ్చిన కోటేషు ‘బావా...అక్క తెగ ఏడుస్తుంది. పిల్లోడి మీద బెంగెట్టేసుకుంది’ అన్నాడు. తనలో తానే ఆలోచించుకుంటూ నిలువుగా తలూపాడు వెంకయ్య. అన్నం తిన్నాక కొడుకు దగ్గరికెళ్ళి చూసొచ్చాడు. కొడుకు సోయలో లేడు. ఒళ్ళు కాలుతూనే ఉంది. ఊపిరి తీసుకోలేక రొప్పుతున్నాడు.

నర్సును అడిగితే ‘కంగారు పడితే ఎలా? తగ్గుతుంది లేండి’ అంది. సాయంత్రం అవుతుందనగా హాస్పటల్ మేనేజర్ పిలిచి, వెంకయ్యకు తన కొడుకు చనిపోయాడని, బ్యాగులో పెట్టి శవాన్ని అప్పగిస్తామని, అంబులెన్స్ తెచ్చుకోమన్నారు. వెంకయ్య తుపాను వచ్చి, కూలిపోయిన ఇంటి కప్పులా అయిపోయాడు. నుంచునే ఓపిక లేదు. కూర్చుంటే మత్స్యమితంగా ఉండడం లేదు. ఒంట్లో రక్తమంతా కదలకుండా నిలిచిపోయినట్లుంది. కన్నీరు ధారగా కారిపోతున్నా అతడు తుడుచుకునే ప్రయత్నం చేయలేదు. కోటేషు వెంకయ్యను అడగకుండానే అంబులెన్సు మాట్లాడుకొచ్చాడు. అంబులెన్సు శవంతో ఊరివేపుగా వెళుతుంది. కోటేషు వెంకయ్యను అడిగాడు. ‘బావా.. ఊళ్ళోకి కరోనా శవాన్ని తీసుకెళ్ళకూడదు. డైరెక్టుగా కాలువ కాడికి తీసుకెళ్లాం. ఆఖరి చూపుకు అక్కను కూడా పిలవొద్దు. బి.పి, షుగర్ ఉన్న మనిషి కదా! అమ్మాయేమో కడుపుతో ఉంది’ అన్నాడు. వెంకయ్య అలాగేనని తలూపాడు. వర్షం కుండపోతగా కురుస్తుంది. అంబులెన్సు డ్రైవరు కోటేషుతో మాట కలిపాడు. ‘హాస్పటల్ కు ఎంత కట్టారు? ఎన్ని ఇంజక్షన్లు చేశారు?’ ప్రశ్నలేసి మొత్తం వివరాలన్నీ తెలుసుకుంటున్నాడు. కాసేపాగి అంబులెన్సు డ్రైవర్ అన్నాడు. ‘దోచుకోవడానికి ఇదే మంచి టైమిండి. అంతా మోసాలేనండి. కరోనా వ్యాక్సిన్ పేరు చెప్పి టిటి ఇంజక్షన్లు వేస్తున్నారుట! రెమిడిసివిర్ ఇంజక్షన్లు అని బాటిళ్ళలో నీళ్ళు నింపుతున్నారుట.. మనిషి ఆశకు అంతం లేదు. డబ్బు కోసం దిగజారిపోతున్నారు.’ వెంకయ్యకు వెన్ను నిటారుగా లేచింది. అయినా అంతా అయిపోయాక ఇక మాటలెందుకు అని మౌనంగా ఉన్నాడు. ఏది వాస్తవమో తెలుసుకోకుండా ఆత్రంతో ఎగబడే వెర్రి బతుకుల్ని సృష్టించిన ఇంత గొప్ప వ్యాపార వ్యవస్థను, నిస్సహాయతలోకి నెట్టేసిన సమయాన్ని తలచుకున్నాడు. మోసం పూసే చెట్టు అయిన మనిషిని అసహించుకున్నాడు. వాన తగ్గు ముఖం పట్టింది. కాలువ సమీపిస్తుండగా తన పొలంలో వరి ధాన్యాన్ని చూశాడు. వడ్లరాశిపై కప్పిన బరకాలన్నీ గాలికి లేచి, వడ్లన్నీ వాననీళ్ళలో నానిపోతున్నాయి. “హూ...” అనే ధ్వని వెంకయ్య నోటి నుండి వచ్చింది. అంబులెన్సు కాలువ గట్టుపై ఆగాక శవాన్ని భుజానేసుకుని, మోస్తూ కాలువ దోవలోకి నడిచాడు వెంకయ్య. నీటి తుంపర్లు ముఖం మీద కొడుతున్నాయి. దారంతా జారుడు మట్టి. ఎక్కడ కాలేసినా జారుతుంది.

ఇసుక దిబ్బ మీద శవాన్ని పడుకోబెట్టి.. ఏం పాలు పోక దాని పక్కనే కూర్చున్నాడు. లచ్చమ్మకు చూపించకుండా కొడుకును దహనం చేయడానికి తనకి మనసొప్పుడం లేదు. బిడ్డ మీద తల్లికే హక్కు ఎక్కువుంటుంది. కానీ తప్పుడం లేదు. లచ్చమ్మది పీలగుండె. కోడలేమో వట్టి మనిషి కూడా కాదు, నీళ్ళోసుకుంది అనుకున్నాడు. దూరంగా తన తండ్రి చావుకు కారణమైన రోడ్డు కనబడింది. ఎప్పుడు ఆ రోడ్డును చూసినా ఎవరో వీపు మీద చరిచినట్లుగా (తరువాయి 7లో)

ఆక్సిజన్.. ఆక్సిజన్.. ఆక్సిజన్.. దేశ వ్యాప్తంగా కరోనా వేళ ఇప్పుడు ఇదే చర్చ కొనసాగుతోంది. అనేక మార్గాల ద్వారా ఆక్సిజన్ తరలింపు నిరంతరం జరుగుతున్నా.. ఆసుపత్రుల్లో కరోనా బాధితులకు ప్రాణ వాయువు సరైన సమయంలో అందటం లేదు. ఫలితంగా పదుల సంఖ్యలో కరోనా బాధితులు ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. ఇలాంటి విపత్తుర పరిస్థితుల్లో సకాలంలో ఆక్సిజన్ అందక ఎవరూ చనిపోకూడదు అనే ఉద్దేశంతో టాలీవుడ్ హీరో, మెగాస్టార్ చిరంజీవి భువనాశ్రయ కార్యానికి శ్రీకారం చుట్టారు. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలలోని ప్రతీ జిల్లాలోనూ 'చిరంజీవి ఆక్సిజన్ బ్యాంక్'లను నెలకొల్పాలని నిర్ణయం తీసుకుని, అమలు చేస్తున్నారు. వారం రోజులుగా ఒక్కో జిల్లాలో ఈ ఆక్సిజన్ బ్యాంకులను నెలకొల్పుతున్నారు. తొలుత గుంటూరు జిల్లాలో ప్రారంభించారు. ఆ తర్వాత ఖమ్మం, విశాఖ, కర్నూలు, విజయవాడ, అమలాపురం, అనంతపురంలో ఏర్పాటు చేశారు. దీనికి సంబంధించిన కార్యకలాపాలు, నిర్వహణను హీరో రామ్చరణ్ చూసుకుంటున్నారు.

రక్తం దొరక్కుండా ఎవరూ మరణించకూడదనే సంకల్పంతో 1998లో మెగాస్టార్ చిరంజీవి గొప్ప

మనసుతో 'చిరంజీవి బ్లడ్ బ్యాంక్'ను ప్రారంభించిన సంగతి విదితమే. చూపులేని వారికి చూపు ఇవ్వాలనే లక్ష్యంతో ఐ బ్యాంకునూ స్థాపించారు. ఆయా ప్రాంతాలలో చిరంజీవి అభిమాన సంఘాల సీనియర్ అధ్యక్షులే ఎక్కడిక్కడ ఈ ఆక్సిజన్ బ్యాంక్స్ ఏర్పాటు బాధ్యతలను చూసుకుంటున్నారు. చిరంజీవి అండగా మెగా అభిమానులు సైతం మహాత్మర కార్యక్రమంలో పాల్గొనడం, తమ వంతు విరాళాలు అందించడం గొప్ప విషయం అనే చెప్పవచ్చు. కాకపోతే మరికొంత ముందే ఈ కార్యక్రమం చేపట్టి ఉంటే ఎందరో ఊపిరి పోసుకునేవారు.

మెగాస్టార్ను మెన్యురైజ్ చేసిన చిన్నారి
అన్ని అనే చిన్నారి తనను మరింతగా ఇన్స్పైర్ చేసిందని మెగాస్టార్ చిరంజీవే స్వయంగా తెలిపారు.

మెగాస్టార్ చిరంజీవి కరోనా రోగుల కోసం రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో చిరంజీవి చారిటబుల్ ట్రస్ట్ ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటు చేసిన ఆక్సిజన్ బ్యాంకుల ద్వారా ఎంతో మంది పేదలకు ఆక్సిజన్ అందుతోంది. ఇంత గొప్ప కార్యక్రమాన్ని చేస్తున్న మెగాస్టార్ చిరంజీవికి ఓ చిన్నారి ఆలోచన మరింత స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలిచిందని మెగాస్టార్ స్పష్టం చేశారు. అన్ని తన పుట్టినరోజు సందర్భంగా తాను దాచుకున్న డబ్బును చిరంజీవి చారిటబుల్ ట్రస్టుకు విరాళంగా ఇచ్చింది. ఈ విషయాన్ని మెగాస్టార్ చిరంజీవి స్వయంగా ఓ వీడియో ద్వారా తెలియజేశారు. ఈ వీడియోలో చిరంజీవి

అసలు పేరు :	కోణిదేల శివశంకర వరప్రసాద్
పుట్టిన తేదీ :	22 ఆగస్టు, 1955
పుట్టిన ప్రదేశం :	మొగలూరు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా
నివాస ప్రాంతం:	హైదరాబాద్
భార్య :	సురేఖ
పిల్లలు :	సుస్మిత, శ్రీజ, రాంచరణ్ తేజ
తల్లిదండ్రులు :	కోణిదేల వెంకట్రావు, అంజనాదేవి
సోదరులు :	నాగేంద్రబాబు, పవన్ కల్యాణ్

మాట్లాడుతూ.. 'పి.శ్రీనివాస్, శ్రీమతి హరిణి గార్ల చిన్నారి పేరు అన్ని ప్రభావ. జూన్ 1న తన బర్త్ డే. తను దాచుకున్న డబ్బుతో పాటు.. తన ఈ పుట్టినరోజు సెలబ్రేషన్స్కు అయ్యే ఖర్చు కూడా చిరంజీవి చారిటబుల్ ట్రస్ట్ తలపెట్టిన చిరంజీవి ఆక్సిజన్ బ్యాంకుల కోసం ఇచ్చింది. ఈ సందర్భంగా తను.. "తన చుట్టూ ఉన్న సమాజం బాగున్నప్పుడే అది నిజమైన సంతోషం, సంబరం అవుతుంది" అని తెలిపింది. ఆ చిన్నారి ఆలోచనకు, మంచి మనసుకు, తన వ్యక్తపరుస్తున్న ఈ ప్రేమకు నేను నిజంగా ముగ్ధుడినయ్యాను. అన్ని స్పందన నా హృదయాన్ని తాకింది. నన్ను మరింత ఇన్స్పైర్ చేసింది. అన్ని డ్రీమ్స్ అన్నీ నిజమవ్వాలని నేను విష్ చేస్తున్నా. ఆమె సంతోషంగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నా. భగవంతుడు ఈ చిన్నారి చేతుల మీదుగా మా ప్రయత్నానికి చేయూతనిస్తూ తన ఆశీస్సులను అందిస్తున్నాడని నేను భావిస్తున్నాను. గాడ్ బ్లెస్ యు అన్ని హ్యాపీ బర్త్ డే. లవ్ యూ డార్లింగ్' అని అన్నారు.

సేవా రంగంలో..

చిరంజీవి ఆక్టోబర్ 2, 1998లో 'చిరంజీవి చారిటబుల్ ట్రస్ట్' స్థాపించారు. 'చిరంజీవి బ్లడ్ బాంక్', 'చిరంజీవి ఐ బాంక్' ఈ ట్రస్టు నడుపుతున్న ముఖ్య సేవా సౌకర్యాలు. రాష్ట్రంలో అత్యధికంగా నేత్రదానం, రక్తదానం సాగిస్తున్న సంస్థలుగా ఇవి గుర్తింపు పొందాయి. అభిమానుల ఉత్సాహాన్ని, సేవా దృక్పథాన్ని పెద్దఎత్తున సహజసేవా కార్యక్రమాలకు మళ్ళించడం ఈ ట్రస్టులు సాధించిన ఘనవిజయం. వీరి రక్తదానం వలన రాష్ట్రంలో సుమారు లక్ష మంది, నేత్రదానం వలన వేలాది మంది సేవలనందుకొన్నారని అంచనా. ఇప్పటికి ఈ సంస్థలకు 3.5 లక్షల మంది తమ మరణానంతరం నేత్రాలను దానం చేయడానికి ముందుకొచ్చారు. నాలుగు సంవత్సరాలు ఈ సంస్థలు 'అత్యుత్తమ సేవా సంస్థలు'గా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పురస్కారాలనందుకొన్నాయి. ఇప్పటికే సినీ రంగంలో కార్మికులకు ఆర్థిక, హార్థిక సహాయం చేశారు. కరోనా సమయంలో అనేకమంది నటీనటులను ఆర్థికంగా ఆదుకున్నారు. అలన్యమైనా ఆక్సిజన్ బ్యాంకులు ఏర్పాటు చేసినందుకు మెగాస్టార్కు జేజేలు చెబుదాం. మున్ముందూ అనేక సేవా కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని కోరుకుందాం.

డ్రైఫ్రూట్స్ మిల్క్ షేక్

కావలసిన పదార్థాలు: ఖర్జూరాలు- ఎనిమిది, అంజీర్- నాలుగు, బాదం పప్పు, కాజూ, కిస్మిస్, పిస్తా- ఒక్కోటి పావు కప్పు చొప్పున, కుంకుమపువ్వు- చిటికెడు, సోయా పాలు- రెండున్నర కప్పులు (చల్లవి), బాదం, కాజూ, పిస్తా ముక్కలు- ఓ స్పూను, చక్కెర- కావలసినంత.

నానబెట్టాలి. బాదం, కాజూలను కాసేపు నీళ్లలో నానబెట్టాలి. అంజీర్, ఖర్జూరాలు, ఎండుద్రాక్ష మిగతా పప్పులన్నింటినీ వేసి గ్రైండ్ చేయాలి. దీనికి పావు కప్పు సోయాపాలు, కుంకుమపువ్వు కలిపి, ఇంకోసారి మెత్తగా గ్రైండ్ చేసుకోవాలి. మిగతా రెండు కప్పుల పాలు, పంచదారనూ కలిపి, మళ్ళీ గ్రైండ్ చేయాలి. దీన్ని పొడవాటి గాజుగ్లాసులో పోసి, పైన బాదం, కాజూ, పిస్తా ముక్కల్ని వేసి అందంగా తీర్చిదిద్దితే డ్రైఫ్రూట్స్ మిల్క్ షేక్ రెడీ.

జ్యూస్లు.. షేక్లు..

ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో శక్తినిచ్చే జ్యూస్లు, షేక్లు తీసుకోవాల్సిందే. అందుకోసం డ్రైఫ్రూట్స్, సబ్జాగింజలు, సీజనల్ ఫ్రూట్స్ తో జ్యూస్లు, షేక్లు ఇలా వెర్రిటిగా చేసి ఇవ్వండి.. పిల్లలు, పెద్దలు ఎంచక్కా తాగేస్తారు.

కివి-పుదీనా జ్యూస్

కావలసిన పదార్థాలు: కివి పండ్లు- రెండు, పుదీనా ఆకులు- 20, నిమ్మరసం- రెండు టేబుల్ స్పూన్లు, చక్కెర- నాలుగు టేబుల్ స్పూన్లు, మంచినీళ్లు - 200 మి.లీ, సోడా - 200 మి.లీ.

తయారుచేసే విధానం: ముందుగా అంజీరను వేడినీళ్లలో అరగంట

తయారుచేసే విధానం: మిక్సీలో కివి పండ్ల ముక్కలు, చక్కెర వేసి, కొద్దిగా నీళ్లు పోసి మిక్సీ పట్టాలి. తరువాత ఈ మిశ్రమాన్ని ఒక పెద్ద జార్ లో పోసి నిమ్మరసం, తరిగిన పుదీనా ఆకులు, నీళ్లు పోసి బాగా కలపాలి. కివి-పుదీనా జ్యూస్ ను గ్లాసుల్లో పోసి ఐస్క్రూబ్స్, సోడా వేసి కూల్ కూల్ గా తాగాలి.

ఫలూదా

కావలసిన పదార్థాలు: సబ్జా గింజలు- ఆరు స్పూన్లు, ఫలూదా సేవ్ - 5 స్పూన్లు, రోజ్ సిరప్- ఎనిమిది స్పూన్లు, పాలు- నాలుగు కప్పులు (ఫ్రీజ్ లో పెట్టినివి), వెనీలా ఐస్ క్రీమ్- నాలుగు స్పూన్లు, బాదం, కాజూ, చెర్రీ - పది చొప్పున. **తయారుచేసే విధానం:** సబ్జా గింజల్ని నీళ్లలో గంట నానబెట్టి, నీళ్లు వడకట్టాలి. ఫలూదా సేవ్ ని ఉడికించి, మెత్తగా అయ్యాక నీటిని చిల్లులగిన్నెలో వేసి, తీసేయాలి. నట్స్ ను చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసుకోవాలి. నాలుగు పొడవాటి గాజుగ్లాసులను తీసుకోవాలి. ఒక్కో గ్లాసులో రెండు స్పూన్ల రోజ్ సిరప్, రెండు స్పూన్ల నానిన సబ్జా గింజలు, ఫలూదా సేవ్, ఓ కప్పు చల్లనిపాలు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి పోయాలి. పైన ఓ స్పూమ్ వెనీలా ఐస్ క్రీమ్ వేసి, డ్రైఫ్రూట్స్ ముక్కలతో గార్నిష్ చేయాలి. దీన్ని తీసుకునేటప్పుడు ఓ పొడవాటి స్పూనుతో కలుపుకుంటూ తాగాలి.

కావలసిన పదార్థాలు: నేరేడుపళ్లు - 12, లెమన్ సోడా - 200 ఎంఎల్, యాపిల్ జ్యూస్ - 500 ఎంఎల్.

తయారుచేసే విధానం: లెమన్ సోడా, యాపిల్ జ్యూస్ పోసి రెండూ బాగా కలిసేంతవరకూ షేక్ చేయాలి. ఈ మిశ్రమాన్ని గాజుగ్లాసుల్లో పోసి నేరేడుపళ్లు అందులో వేయాలి. నేరేడు పళ్లను కొన్ని నిమిషాలపాటు అందులోనే ఉండనివ్వాలి. సర్కింగ్ చేసి ముందు గ్లాసుల్లో మరికొంచెం లెమన్ సోడా పోయాలి. వెర్రిటి రుచితో నేరేడు జ్యూస్ భలే పసందుగా ఉంటుంది.

నేరేడు జ్యూస్

అట్టమీది కథ

ఆలిఫుర్
ముస్లిం యూనివర్సిటీ చరిత్రకారుడు ఎ ఎన్ రెజ్జు 'ఇది సౌందర్య శాస్త్రానికి సంబంధించిన విషయం కాదు. ఇది చరిత్రకు సంబంధించిన సమస్య. బ్రిటీషు వాళ్లే ఆనాడు విస్తృతంగా సంప్రదింపులు జరిపి, నిర్మాణం ఏ ఇంజనీరింగ్ అప్పజెప్పాలని వెతుకుతూఉారు. కానీ ఇప్పుడు అటువంటిదేమీ లేదు. పారదర్శకతే అసలే లేదు. ఆ ప్రాంతంలోని పుట్పాట్ వగలగొట్టినా అది మన జాతి వారసత్వంపై దాడిగానే చూడాలి' అని సరిగ్గా చెప్పారు. పై మూడు ప్రభుత్వ శాఖలలో మన దేశ చారిత్రక గమనాన్ని తెలియజేసే ఎంతో విలువైన ఆర్థిక ప్రరాతన వస్తువులు, పరికరాలు, పత్రాలు భద్రపరచడే ఉన్నాయి. మనదేశ బహుళ సంస్కృతికి అవి ఎంతో విలువైన నిదర్శనాలు. గౌతమ బుద్ధుని అస్థికలు, మొహంజోదారో, హరప్పా కాలంనాటి రాతి వస్తువులు, చోళుల నాటి అనేక టంపులు బయ్యవైన విగ్రహాలు, వేల సంవత్సరాల నుండి మనదేశంలో వాడబడిన బంగారు, వెండి నాణెలు, నిజాం సవాలు కాలంనాటి ఆభరణాలు, ఇమికా నాడు రాష్ట్రపై చెక్కిన అనేక బొమ్మలు, ఆనాటి తాళపత్ర గ్రంథాలు వంటి 2,06,000కి పైగా విలువైన వస్తువులు ఉన్నాయి. నాడు ఈ భవన సముదాయాన్ని నిర్మించిన ఆంగ్లేయులు కూడా మన దేశంలోని బహుళ సంస్కృతిని ప్రతిబింబించేలా మొఘల్ తరహా ఉద్ధానవనాలు, రాజపుట్ శిల్పకళకు సంబంధించిన దర్వాజాలు, కిటికీలు, గోడగురు వంటి కృతకపులతో నిర్మించారు. ఇవన్నీ హిందూత్వ శక్తులు నమ్మబలుకుతున్న పుక్కిటి పురాణాలకు విరుద్ధంగా బహుళ జాతుల, అనేక మత

పాకిస్తాన్
1947 ఆగష్టు 15న ఒక మత రాజ్యంగా ఏర్పడింది. భారతదేశం ఒక హిందూ రాజ్యంగా ప్రకటించబడాలని నాటి ఆర్ఎస్ఎస్ బహిరంగంగానే కోరింది. ఆ వాదనని కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులే కాదు, యావత్ భారతదేశం తిరస్కరించింది. భారతదేశం లోకీక రాజ్యంగా ఉండాలని, అప్పుడే అభివృద్ధి, ఆధునికత, సాంఘిక సమానత్వం సాధ్యమని ప్రజలు బలంగా నమ్మారు. అయితే నాటి నుండి ఆర్ఎస్ఎస్ మాత్రం ఈ దేశాన్ని హిందూ రాజ్యంగా మార్చడానికి పన్నాగాలు పన్నుతూనే ఉంది. అందులో భాగమే మన లోకీక రాజ్యాంగాన్ని రద్దు చేసి, దాని స్థానంలో అతి క్రూరమైన మనుధర్మ శాస్త్రాన్ని ప్రతిష్ఠించడం. అందుకు ఆర్ఎస్ఎస్ రూపొందించిన మేధావుల సంస్థ 'సంస్కార భారత్'కు మనుధర్మ శాస్త్రాన్ని ప్రజలందరూ ఆమోదించేలా చాకచక్యంగా తిరగరాసే ప్రాజెక్టును అప్పగించింది. వాస్తవానికి మనుధర్మ శాస్త్రం ప్రస్తావన లేదు కాబట్టి భారత రాజ్యాంగాన్ని తాము ఆమోదించబోమని 1950లోనే ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రకటించింది. 2014లో అంతకుమించి 2019లో పార్లమెంటులో అత్యధిక సీట్లు సాధించిన హిందూత్వ శక్తులు, 1947 నాటి కలలను సాకారం చేసుకోవడానికి ఆరాటపడుతున్నాయి. భారత రాజ్యాంగాన్ని నిర్మిస్తూ చేయడానికి, దానికి మూలస్థంభులైన లోకీక వ్యవస్థ, షెడల్డ్ వ్యవస్థ, సామాజిక న్యాయంపై

ముమ్మేట దాడి మొదలు పెట్టారు. ఇప్పుడు భారత రాజ్యాంగాన్నే కాదు ఆ రాజ్యాంగం ఆమోదించబడిన పార్లమెంటు భవనాన్ని కూడా కనుమరుగుచేసే కుట్ర ప్రారంభమైంది. పార్లమెంటు భవనానికి దగ్గరలో వున్న నేషనల్ మ్యూజియం ఆఫ్ ఇండియా, ఇందిరాగాంధీ నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ ఆర్ట్స్, జాతీయ పురావస్తు శాఖ భవనాలను కూలగొట్టి.. వాటి స్థానంలో మంత్రుల క్వార్టర్లు, ప్రధానమంత్రి, ఉపరాష్ట్రపతి భవనాలు వగైరా నిర్మించనున్నారు. విడుదలు వెల్లువెత్తిన దగ్గర్నుండి అక్కడ జరుగుతున్న నిర్మాణ కార్యకలాపాల ఫొటోలను తీయడాన్ని నిషేధిస్తున్నారు. అసలు ఈ మొత్తాన్ని అత్యవసర సర్వీసుల కింద పేర్కొంటూ ఉత్తరాలు జారీ చేశారు.

ఢిల్లీ హైకోర్టు తీర్పు

నిర్మాణాలు 2022 75వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం నాటికి పూర్తి చేయాలన్నది వారి ఆలోచన. దీనిపై విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. దేశ రాజధాని ఆక్స్ బ్రిజ్, మండలు, వ్యాక్సిన్లు, పడకలు, వెంటిలేటర్లు చివరికి చనిపోయిన వారిని పాతటానికి స్థలం కూడా లేక అతలాకుతలం అవుతోంది. ఈ క్రమంలో అన్యాయాల్లోత్రా, సోహెల్ హాష్మీ అనే ఇద్దరు ప్రముఖులు ఈ ప్రాజెక్టు పనులు ఆపాలని ఢిల్లీ హైకోర్టులో కోరు చేశారు. ప్రత్యేకించి కరోనా సమయంలో పెద్దఎత్తున సాగుతున్న ఈ నిర్మాణ పనులు ఢిల్లీ ప్రజలకు తీవ్ర సమస్యని కలుగజేస్తాయని అందులో వారు పేర్కొన్నారు. పనులు జరుగుతున్న స్థలంలో వేలాదిమంది కార్మికుల దయనీయ పరిస్థితులను తెలిపారు. రోజుకు 12 గంటల శ్రమని, రోజూ తరలడి వేతన బజాయలని కేసులో పేర్కొన్నారు. ఢిల్లీ హైకోర్టు ఈ నెల (జూన్) ఒకటవ తేదీన వారిని తీవ్రంగా మందలించింది.

సంస్కృతి విధ్వంసం

అంతేకాకుండా లక్ష రూపాయలు జరిమానా విధించింది. "ఇది చాలా ముఖ్యమైన పని, దీన్ని ఎట్టి పరిస్థితులలోను ఆపకూడదు" అంటూ ఓ దురదృష్టకరమైన తీర్పు ఇచ్చింది.

సెంట్రల్ విస్టా డెవలప్ మెంట్ ప్రాజెక్టు అంటే పార్లమెంట్, దాని చుట్టూ వున్న ప్రాంత అభివృద్ధి పథకం అనవచ్చు. దీనిని 20 వేల కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో చూడావుడిగా కేంద్ర బిజెపి ప్రార్థంభించిన సంగతి తెలిసిందే. ఈ నిర్మాణాలు 2022 75వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం నాటికి పూర్తి చేయాలన్నది వారి ఆలోచన. దీనిపై విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. దేశ రాజధాని ఆక్స్ బ్రిజ్, మండలు, వ్యాక్సిన్లు, పడకలు, వెంటిలేటర్లు చివరికి చనిపోయిన వారిని పాతటానికి స్థలం కూడా లేక అతలాకుతలం అవుతోంది. ఈ క్రమంలో అన్యాయాల్లోత్రా, సోహెల్ హాష్మీ అనే ఇద్దరు ప్రముఖులు ఈ ప్రాజెక్టు పనులు ఆపాలని ఢిల్లీ హైకోర్టులో కోరు చేశారు. ప్రత్యేకించి కరోనా సమయంలో పెద్దఎత్తున సాగుతున్న ఈ నిర్మాణ పనులు ఢిల్లీ ప్రజలకు తీవ్ర సమస్యని కలుగజేస్తాయని అందులో వారు పేర్కొన్నారు. పనులు జరుగుతున్న స్థలంలో వేలాదిమంది కార్మికుల దయనీయ పరిస్థితులను తెలిపారు. రోజుకు 12 గంటల శ్రమని, రోజూ తరలడి వేతన బజాయలని కేసులో పేర్కొన్నారు. ఢిల్లీ హైకోర్టు ఈ నెల (జూన్) ఒకటవ తేదీన వారిని తీవ్రంగా మందలించింది.

సాంప్రదాయాల సంగమంగా భారతదేశాన్ని నిరూపిస్తున్న సాక్ష్యాలు. వీటన్నింటినీ చెక్కు చెదరకుండా రానున్న తరాలకి అందించాలి. మన పురాతన చరిత్ర గురించి అర్థం చేసుకోవడానికి అవసరమైన ఇంత విలువైన వాటిని మార్చడం, అదీ ఇంత భయంకరమైన కరోనా కష్టకాలంలో చూడావుడిగా మార్చడం వలన చాలా నష్టం జరిగే ప్రమాదం ఉంది. అయినా ప్రభుత్వం ఏకపక్షంగా ముందుకు వెళుతోంది. అందుకే అనేకమంది దేశభక్తియుత మేధావులు, లోకీక శాస్త్రవేత్తలు, కళాకారులు తీవ్ర ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ముమ్మేట దాడి మొదలు పెట్టారు. ఇప్పుడు భారత రాజ్యాంగాన్నే కాదు ఆ రాజ్యాంగం ఆమోదించబడిన పార్లమెంటు భవనాన్ని కూడా కనుమరుగుచేసే కుట్ర ప్రారంభమైంది. పార్లమెంటు భవనానికి దగ్గరలో వున్న నేషనల్ మ్యూజియం ఆఫ్ ఇండియా, ఇందిరాగాంధీ నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ ఆర్ట్స్, జాతీయ పురావస్తు శాఖ భవనాలను కూలగొట్టి.. వాటి స్థానంలో మంత్రుల క్వార్టర్లు, ప్రధానమంత్రి, ఉపరాష్ట్రపతి భవనాలు వగైరా నిర్మించనున్నారు. విడుదలు వెల్లువెత్తిన దగ్గర్నుండి అక్కడ జరుగుతున్న నిర్మాణ కార్యకలాపాల ఫొటోలను తీయడాన్ని నిషేధిస్తున్నారు. అసలు ఈ మొత్తాన్ని అత్యవసర సర్వీసుల కింద పేర్కొంటూ ఉత్తరాలు జారీ చేశారు.

ప్రజలూ..? కీర్తి చిహ్నాలూ..?

కోవిడ్ రెండో అలతో దేశవ్యాప్తంగా లక్షలాది మంది ప్రజలు పిట్టల్లా రాలిపోయారు. ప్రభుత్వం అందుకు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోకపోగా, రాష్ట్రాలకు చేయాల్సిన సాయం చేయకుండా చేతులెత్తేసింది. మరోవైపు రెండో అల ఎదుర్కొనేందుకు నివేదికలోబ్బినా ఎన్నికల్లో, కుంభమేళాల్లో మునిగిపోయింది.. దేశంలో అనేకమంది బతకగలిగినా బతకలేని ఆరోగ్యవ్యవస్థ దుస్థితి. వైద్యరంగం కార్పొరేట్ల కబంధ సామ్రాజ్యం ఉండటం సామాన్యులే కాదు.. మధ్యతరగతి అందుకోలేని దయనీయ స్థితి. ఆఖరుకు చనిపోతే కాల్యదానికి, పూడ్చడానికి కానింత స్థలమూ లేని దారుణ స్థితి. ఈ పరిస్థితుల్లో ఇంత హడావిడిగా కొత్త పార్లమెంటు భవనం నిర్మాణానికి పూనుకోవడం ఎందుకు? ఆఘమేఘాల మీద సెంట్రల్ విస్టా డెవలప్ మెంట్ ప్రాజెక్టును అమలు చేసుక అసలు అజెండా ఏమిటి? ఈ నిర్మాణంలో జాతీయోద్యమ చిహ్నాలు విధ్వంసం అవ్వబోతున్నాయా? 2022లో 75వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేడుకల్లో ఈ కీర్తిచిహ్నాల ప్రదర్శనకా ఈ వెంపర్లూ? అసలు స్వాతంత్ర్యపోరాట త్యాగధనుల చరిత్రను తెరమరుగు చేయాలనే కుట్రా..? వీటన్నింటిపైన ఈ ప్రత్యేక కథనం..

కేంద్ర గృహ నిర్మాణం, అర్బన్ ఆఫైర్స్ మంత్రి హర్షిష్ సింగ్ పూరి ఈ ప్రాజెక్టును వ్యతిరేకిస్తున్న వారిపై విరుచుకుపడ్డారు. ఇప్పటికే 76 మంది ప్రముఖ మేధావులు, కళాకారులు, రచయితలు, మ్యూజియం నిర్వాహకులు ఈ ప్రాజెక్టుని వ్యతిరేకిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లిఖిత పూర్వకంగా లేఖ రాశారు. వారిని కూడా మంత్రి.. 'వీరి వాదనలో కుట్రలెత్తాన్ని ప్రజలు అర్థం చేసుకోవాలి' అని హెచ్చరికలాంటి ప్రకటన చేశారు. ఏదీ ఏమైనా కేంద్ర బిజెపి ప్రభుత్వం కోరుకుంటున్నట్లుగా ఈ ఏడాది అఖిరికి ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తికావచ్చు. 1921లో పార్లమెంటు, రాష్ట్రపతి భవన్, తదితర భవనాలు కట్టబడ్డాయి. అంటే ఈ 2021 నాటికి ఆ భవనాల వయస్సు సూరేళ్లు. అందువలన ఈ భవనాలను మారుస్తామని అంటున్నారు. రాబోయే కొద్ది సంవత్సరాలలో పార్లమెంటు సభ్యుల సెలవులపై, అప్పటికి ఈ పార్లమెంటు భవనం సరిపోదని బిజెపి అధినేతలు వక్కాణిస్తున్నారు. పైకి చూడటానికి ఇదంతా చాలా సహజంగా జరిగే ప్రక్రియలా కనిపిస్తోంది. కానీ గత ఏడేళ్లుగా అంటే హిందూత్వశక్తులు కేంద్రంలో అధికారం చేపట్టిన దగ్గర నుండి దేశంలో జరుగుతున్న పరిణామాల నేపథ్యం పరిశీలించాలి. అప్పుడు ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో బిజెపి పైకి చెబుతున్నది నిజం కాదని, దీనిలో ఓ ఫాసిస్టు ఎజెండా అంతర్భంగం ఉన్నదని చెప్పొచ్చు.

మేధావుల లేఖ

అధ్యయనం చేయడానికి పంపారు. అందుకే ఆర్ఎస్ఎస్ చరిత్ర, అది ముందుకు తెచ్చిన హిందూత్వ సిద్ధాంతం యొక్క సారాంశం తెలుసుకుంటే ఈ రోజు మోడీ ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన ఈ 'విస్టా డెవలప్ మెంట్ ప్రాజెక్టు' అసలు ఉద్దేశం అర్థమవుతుంది. వాస్తవానికి ముస్సోలినీ, ఆ తరువాత హిట్లరు తమ పాలనాకాలంలో ఫాసిస్టు సిద్ధాంతం ప్రజలపై పట్టు సాధించడానికి, భవనాల నిర్మాణానికి వాడుకోవాలని నిర్ణీతించారు. హిట్లర్ "పాత చరిత్రకీ సంబంధించిన అభిప్రాయాలను సూచించే కట్టడాలు అవసరం. వాటి స్థానంలో నూతన భవన నిర్మాణం జరగాలి. ఆ నిర్మాణం నిరాడంబరత, ఏకాత్మత, జ్ఞాపక చిహ్నాలు, ధృఢమైన మరియు శాశ్వతమైనవిగా ప్రజలు గుర్తించేలా ఉండాలి" అని ప్రకటించాడు. అంతేకాదు 1933లో అధికారం చేపట్టిన అనంతరం దేశరాజధాని బెర్లిన్ ను ఆ విధంగా పునర్నిర్మించాలని కోరుకున్నాడు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభించే ముందు తనకు అత్యంత ఆప్టమైన 'అల్బర్ట్ స్పీర్' అనే నాజీ ప్రముఖ చరిత్రకారిణి నారాయణ్ గుప్తా అంటూ.. "ఇప్పటివరకు తెలుస్తున్న సమాచారాన్ని బట్టి వీళ్లు కట్టబోతున్న భవనాలు నాజీ తరహావి. వ్యక్తిగతంగా వాటి చిత్రాలేవీ మనకు తెలియకున్నా ఇక ఏ చిహ్నాలను ఎక్కడ పెడతారన్నది వేచిచూడాలి" అని పేర్కొన్నారు. ఇప్పుడు వాళ్లు ధ్వంసం చేస్తున్న ప్రాంతంలో మాజీ రాష్ట్రపతి పట్రుడ్స్ ఆలీ అహ్మద్ సమాధి, ఢిల్లీ నగరం నిర్మించినప్పటి

ముస్సోలినీ, హిట్లర్, వారి ఫాసిస్టు సిద్ధాంతాన్ని ప్రశంసిస్తూ 1925లో ఆర్ఎస్ఎస్ పుట్టింది. జర్మన్ లో హిట్లర్ ఆర్యజాతి రక్త పవిత్రతను కాపాడటానికి ఇతర జాతుల్ని ఏ రకంగా భౌతికంగా నిర్మూలించాడో అది మనకు ఆదర్శం కావాలని ఆర్ఎస్ఎస్ రెండవ సరసంఘవాల్ అంటే ఎంఎస్ గోల్కల్వార్ ప్రకటించారు. ఆర్ఎస్ఎస్ ఏర్పడిన వెంటనే వ్యవస్థాపకులలో ఒకరైన బిఎన్ మూంజేసు ఇటలీ ఫాసిస్టు అధినేత ముస్సోలినీ వద్దకు, వాళ్లు ప్రారంభించిన ఫాసిస్టు ప్రైమేరు సైన్యం గురించి అధ్యయనం చేయడానికి పంపారు.

అందుకే ఆర్ఎస్ఎస్ చరిత్ర, అది ముందుకు తెచ్చిన హిందూత్వ సిద్ధాంతం యొక్క సారాంశం తెలుసుకుంటే ఈ రోజు మోడీ ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన ఈ 'విస్టా డెవలప్ మెంట్ ప్రాజెక్టు' అసలు ఉద్దేశం అర్థమవుతుంది. వాస్తవానికి ముస్సోలినీ, ఆ తరువాత హిట్లరు తమ పాలనాకాలంలో ఫాసిస్టు సిద్ధాంతం ప్రజలపై పట్టు సాధించడానికి, భవనాల నిర్మాణానికి వాడుకోవాలని నిర్ణీతించారు. హిట్లర్ "పాత చరిత్రకీ సంబంధించిన అభిప్రాయాలను సూచించే కట్టడాలు అవసరం. వాటి స్థానంలో నూతన భవన నిర్మాణం జరగాలి. ఆ నిర్మాణం నిరాడంబరత, ఏకాత్మత, జ్ఞాపక చిహ్నాలు, ధృఢమైన మరియు శాశ్వతమైనవిగా ప్రజలు గుర్తించేలా ఉండాలి" అని ప్రకటించాడు. అంతేకాదు 1933లో అధికారం చేపట్టిన అనంతరం దేశరాజధాని బెర్లిన్ ను ఆ విధంగా పునర్నిర్మించాలని కోరుకున్నాడు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభించే ముందు తనకు అత్యంత ఆప్టమైన 'అల్బర్ట్ స్పీర్' అనే నాజీ ప్రముఖ చరిత్రకారిణి నారాయణ్ గుప్తా అంటూ.. "ఇప్పటివరకు తెలుస్తున్న సమాచారాన్ని బట్టి వీళ్లు కట్టబోతున్న భవనాలు నాజీ తరహావి. వ్యక్తిగతంగా వాటి చిత్రాలేవీ మనకు తెలియకున్నా ఇక ఏ చిహ్నాలను ఎక్కడ పెడతారన్నది వేచిచూడాలి" అని పేర్కొన్నారు. ఇప్పుడు వాళ్లు ధ్వంసం చేస్తున్న ప్రాంతంలో మాజీ రాష్ట్రపతి పట్రుడ్స్ ఆలీ అహ్మద్ సమాధి, ఢిల్లీ నగరం నిర్మించినప్పటి

'కొత్త'

పార్లమెంటు భవనం 'త్రిభుజాకారాతో సింఘంబద్' అని ప్రముఖ చరిత్రకారిణి నారాయణ్ గుప్తా అంటూ.. "ఇప్పటివరకు తెలుస్తున్న సమాచారాన్ని బట్టి వీళ్లు కట్టబోతున్న భవనాలు నాజీ తరహావి. వ్యక్తిగతంగా వాటి చిత్రాలేవీ మనకు తెలియకున్నా ఇక ఏ చిహ్నాలను ఎక్కడ పెడతారన్నది వేచిచూడాలి" అని పేర్కొన్నారు. ఇప్పుడు వాళ్లు ధ్వంసం చేస్తున్న ప్రాంతంలో మాజీ రాష్ట్రపతి పట్రుడ్స్ ఆలీ అహ్మద్ సమాధి, ఢిల్లీ నగరం నిర్మించినప్పటి

నాజీ తరహా చిహ్నాలు..

మశీదు కూడా ఉన్నాయి. పాపం వేతనాల కోసం తప్పుకున్న కార్మికులకు ఈ విషయాల అర్థమవుతాయో లేదో. గౌతం భాటియా అనే ప్రముఖ అర్కిటెక్ట్ ఈ విషయాల వివరిస్తూ 'ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నుకోబడ్డ ప్రభుత్వాలు ఏ చారిత్రక భవనాలను ఉంచాలి, వేటిని కూల్చాలి అని ఏకపక్షంగా నిర్ణయించకూడదు. తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల భవిష్యత్తు నిర్ణయించే ప్రజలు చేయాలి. పార్లమెంటులో చర్చించబడాలి' అని ప్రకటించారు. అలాగే ప్రముఖ ఫొటోగ్రాఫర్, సామాజిక కార్యకర్త అయిన రామరహిమాన్ మోడిగారి అద్భుత ప్రాజెక్టులన్నీ మౌలికంగా ఫాసిస్టు తరహావి. నబర్లతి నదిలో పారుదల లేని టాంక్ కట్టడం, బెనారస్ లో కాశీ విశ్వనాథుని మందిరం

పాత వాటి స్థానే కొత్తగా నిర్మించడమే కావచ్చు.. కానీ అలీఫుర్ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయ చరిత్రకారుడు అలీ నదీమ్ రెజ్జి చెప్పినట్లు.. "దీనిపై ఏమీ ప్రయోజనం సాధిస్తామో మనకు తెలియదుగానీ.. చరిత్రను శాశ్వతంగా కోల్పోతాం.. రాజ్ పథ్ లో బుల్డోజర్లు అదేపనిగా తిరుగుతున్నాయి. ఇది ఒక శాశ్వత విధ్వంసం." **ఆర్. రఘు**
సిపిఎం రాష్ట్రకమిటీ సభ్యులు
94900 98422

ముస్సోలినీ, హిట్లర్ వారసులు..

అప్పగించాడు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధాన్ని జర్మనీ గెలవబోతున్నదని, 1951 కల్లా పై పద్ధతులలో బెర్లిన్ లో 'ప్రపంచ రాజధాని' నిర్మాణం పూర్తికావాలని ఆదేశించాడు. అందుకు 12,000 మెట్రిక్ టన్నుల బరువైన ఒక విజయస్తూపాన్ని నాజీ ప్రభుత్వం సిద్ధం చేసింది. అయితే ఆ నరరావ రాక్షసుని ఆశలు ధ్వంసం చేస్తూ సోవియట్ రష్యా ఎర్రసైన్యం హిట్లర్ సైన్యాన్ని, దాన్ని నమ్ముతున్న జపాన్, ఇటలీ సైన్యాలని తుదముట్టించింది. జర్మనీ ఓటమి, హిట్లర్ అత్యహత్యలతో 'ప్రపంచ రాజధాని' నిర్మాణం అర్ధాంతరంగానే ఆగిపోయింది. ఇప్పుడు ఇండియాలో ఆర్ఎస్ఎస్ హిట్లర్ కథను పునరావృతం చేస్తుందా అనిపిస్తుంది. ఇక్కర్లేదేమిటో.. తొలగించడం... ఇలా ఏ చట్టమూ లేకుండాచుకుండా, ప్రజాభిప్రాయాలు సేకరించకుండా, భౌతికంగా ప్రజల్ని భవనాలను నిర్మూలించి పోవడం మన దేశంలో పరిపాటి అయింది. నేడు ఈ ఫాసిస్టు మాత స్మృతిస్తున్న ప్రజా కళలు, అర్కిటెక్చర్ పూర్తిగా ప్రజావ్యతిరేకమైనవి. సుసంపన్నమైన భారత సంస్కృతిని విధ్వంసం చేసే చర్యలవి' అని ఆయన హిందూ పత్రికలో రాసిన ఒక వ్యాసంలో వ్యక్తపరిచారు.

ప్రతీఘాత సాంస్కృతిక దాడిని తిప్పికొట్టాలి..

ఫాసిస్టు తరహా హిందూత్వ సిద్ధాంతానికి ఆయువుపట్టు దాని ప్రతీఘాత సాంస్కృతిక దాడిలో ఉంది. ఇప్పటికే ఇది చేయగలిగినంత నష్టాన్ని చేసింది. భారతీయ సంస్కృతిని, నాగరికతని హిందూ సంస్కృతి, నాగరికతలుగా నమ్మించడానికి కాపాయకుటమీ పడరానిపాటు పడుతున్నది. ఆహార పద్ధతుల నుండి, వస్త్రధారణ, మాట్లాడే భాష, ఆచార వ్యవహారాలు, పాఠ్యాంశాల్లో మార్పులు, దుర్బుతున్నది. ఇలా అన్నింటా బహుళత్వాన్ని చిదిమి, దాని స్థానంలో ఏకీకృతమైన, హిందూ సంస్కృతి అనేదాన్ని ముందుకు తెస్తున్నది. అందులో భాగంగానే అనేక చారిత్రక కట్టడాలను తుడిచిపెడుతున్నది. కొన్ని కోర్టు తీర్పులు ఇందుకునకాలంగా ఉండటం మరో ప్రమాదకర పరిణామం. ఆధునికతత్వం, అభివృద్ధి, సమానత్వం అనే లక్ష్యాల్ని ఈ దాడికి గురౌతున్నాయి. స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొనకుండా దూరంగా ఉండడమే కాకుండా, ఇప్పుడు ఆ ఉద్యమ స్ఫూర్తి భావికరాల వారికి తెలియకుండా కప్పిపెట్టే కుట్రే చేస్తున్నది హిందూత్వ కూటమి. **తానిబన్ తరహా రాజ్యాస్థాపన వైపు ఆర్ఎస్ఎస్ హిందూత్వ శక్తులు అల్లులు చాస్తున్నాయి. వామపక్ష ప్రజాతంత్ర్య లోకీక శక్తులు ఈ దాడిని ప్రతిఘటించాలి. మన దేశంలో తరతరాలుగా వెల్లివిరుస్తున్న బహుళ సంస్కృతిని, మత సామరస్యాన్ని మరింత లభిష్ట చేయాలి. ఈ క్రమంలో హిందూత్వ సిద్ధాంతానికి, హైందవ సంస్కృతికి వెన్నెముక వంటి కుల వ్యవస్థను ధ్వంసం చేయాలి. కులాధిపత్య సంస్కృతికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన సంఘ సంస్కరణోద్యమాలను త్రామిక వర్గ ధృష్టితో మరింత సుసంపన్నం చేసి కొనసాగించాలి.**

కవిత్వం

యుద్ధంలో యువతులు

(మల్లీ జైలుకు వెళ్లిన సతాషా సర్వాల్ కోసం)

ఆధిపత్య రాజ్యంతోనో
పితృస్వామ్య రాజ్యంతోనో
యుద్ధం చేస్తున్న యువతులు
అపార సౌందర్యరాశులు
భయరహితమైన వారి ముఖాలు

అగ్ని వెదజల్లే కళ్లు
ముడిబడిన కనుబొమలు
ఆకసంలోకి ఎగుస్తున్న పిడికిలి
జైలు కటకటాల భయం నుంచి
విడుదలైన చిరునవ్వు ముఖం
ఒక కొత్త లోకానికి ఆహ్వానం
పలుకుతున్న దేహభాష
హిందీ కవుల సౌందర్య భావనను
మట్టిలో కలుపుతున్నాయి
సతాషా సర్వాల్
కేవలం ఒక అమ్మాయి పేరు కాదు
అది మన కాలపు ప్రతిఘటనకు
మూర్తిభవ రూపపు పేరు
అది మనలో విప్లవాగ్నిని నింపుతుంది
లోలోపలి పిరికితనాన్ని బద్దలు కొడుతుంది
ఏదో ఒక కార్యాచరణకు పురికొల్పుతుంది
అన్యాయాన్ని ప్రతిఘటించడానికి
లేచి నిలబడమని మేల్కొలుపుతుంది
సతాషా నీకు వందనం

హిందీ: సిద్ధార్థ్ రాము
(తెలుగు అనువాదం : ఎన్ వేణుగోపాల్)

ఊరి వంటకం

సముద్రం
మంచి నీటి బొట్టు ముందు
చేతులు కట్టుకుంది
దాహం తీర్చలేనన్న తన దౌర్భాగానికి
తిట్టుకుంటూ..

నాలుగు అంతస్థుల భవంతి
రెండు పచ్చని ఆకుల కోసం
పూలకుండి కాళ్ళ వద్ద
రోజు దాస్యం చేస్తుంది.

ప్రకృతితో కలసి జీవించడం
నామోషీగా భావించే మనిషి
పోకేసులో
దాని అందాల్ని బంధించి
ఆరాధిస్తాడు.

పిల్లలతో కళకళలాడిన ఇల్లు
వాళ్ళ పెళ్లితో
వృద్ధులతో కలసి
ఒంటరిగా మిగిలింది

చిన్నప్పటి పల్లమైన ఈ చోటు పెద్దదై,
మెరకై హద్దులు చెరుపుకుంటూ
ఎత్తుకు చేరినా
పాతబంధం చెమ్మ తగులుతోంది.

- చందలూరి నారాయణరావు
97044 37247

నిప్పుల కొలిమి

రెక్కలు కష్టాన్ని నమ్ముకొని
రేపటి వెలుగు కోసం బతుకుతున్న
బడుగు జీవుల భరతావనికి
ఇప్పుడు అన్నంతో పాటు ఆక్సిజన్ కూడా
కరువై సంతలో సరుకై
శ్వాసను కబళిస్తున్నది
ఏడు పదులు దాటిన స్వతంత్రంలో
ఎంతగా ఎదిగిపోయాము!

పంచభూతాలను కూడా బంధించి
సంపదను వశము చేసుకుంటున్న స్వార్థపరులు
గోస పడుతున్న జనం పట్ల జ్ఞాన మరిసి
గుండెకాయలాంటి దండకారుణ్య సిరుల
గుట్టు చప్పుడు కాకుండా కొట్టేయాలని చూసే
కొంటెపనుల్లో ఆరితేరిన
అవర దేశభక్తులున్న నేల కదా!

స్వాముల్లో గడ్డివాముల్లో
కోట్లు గడించిన వంచకులు
ఈ దేశపు శ్రమ సౌందర్యపు మూలాలను
చిలి మంటల్లోకి విసిరి
చలి కామకుంటున్న నీచత్వం నీడలో
పడకేసిన ప్రజాస్వామ్యపు ఆకాంక్షలు
ఎట్లా మొలకెత్తుతాయి!

తాకట్టు పడ్డ తలలతో
కాసులున్న దేశాల ముందు దాసోహమయ్యే

నేడు
ఆదెరువు కరువై
అందరున్నా అనాథలా
అంగడిలో
అలంకరణ వస్తువైంది...
అన్నపూర్ణ దేవి చేతికలం హాలం....

మట్టిని నమ్మిన రైతుచేలిలో
ఒకనాటి పనిముట్లు
నేడు అలంకరణ వస్తువులై
ఆర్థగీతం ఆలకిస్తున్న పనిముట్లు...

- ఉప్పరి తిరుమలేష్
96189 61384

చరిత్రకు

ఆధారమైన
పందేళ్ల నాటి
వస్తువులు అవి....

ఒకనాడు
ఐదేళ్లు నోట్లోకి
పోవాలంటే అవేట ఆదెరువు....

అరకను
గడ్డిపరకను
ఇంటిల్లిపాదిని
తండ్రిలా భుజనేసుకొని

ఆర్తి గీతం

లాలించిన బతుకుబండి అది..
కిరీటం లేని
మహారాజు
కీర్తి రథం అది...

సవారి తడకలేసి
సంసార జీవితాన్ని
జీవిత యాత్రను
జాతరగా జేసిన
బతుకు బండి అది.....

నేడు ప్రపంచీకరణ
సృష్టించిన పెనుప్రమాదంలో
ఆదెరువు గోల్పోయి
మూగజీవుల తోడు విడిచి
మ్యూజియంలో బండి అయి
అనాథలా దర్శనమిస్తున్న
బతుకు బండి మన ఎడ్లబండి...

మూగనేలకు
భాషను....
మాగాణి మట్టికి
మానవత్వాన్ని నేర్పుటకై
అవనిపై
ఆకుపచ్చ సంతకం జేసే అరక....

పుస్తక పరిచయం

ప్రముఖ బాలసాహితీవేత్త అలపర్తి వెంకట సుబ్బారావు
బాల సాహిత్యాన్ని మధించి, చక్కని పరిశోధనా గ్రంథాన్ని
తెలుగు బాల సాహిత్యానికి అందించిన డా.రావెళ్ల
శ్రీనివాసరావు తాను తెలుసుకున్న బాలసాహిత్య మర్రాలను
రంగరించి రాసిన చిట్టినవలే “ఉట్టి కట్టిన ఉడుత” అనే ఈ గట్టి
నవల! బాలల స్థాయికి ఎదిగితే కానీ ఇటువంటి రచనలు బాల
సాహిత్య రచయితలు రాయలేరనేది వాస్తవం!

ఈ చట్టి నవలలో పిల్లలకు బాల్యంలో చెప్పవలసిన సుగుణాలు
బోలెడు తారసపడతాయి! అవి కృతకంగా అనిపించవు. కథాగమనంలో
లీనమై వాటికవే పిల్లల బుర్రలో చేరతాయి!

నవల ప్రారంభంలోనే కొత్తగా పరిచయమయ్యే వారిని ఎలా
మర్యాదపూర్వకంగా సంబోధించాలో రచయిత కాకి పాత్ర ద్వారా
ఉడుతను పలకరించే తీరు చూపారు. కొత్తగా
అడవికి ఉడుత రావడానికి కారణాన్ని కాకి
తెలుసుకుని దైర్యం చెప్పడం, ఆకలి తీర్చడం,
భరోసా ఇవ్వడం, చేరదీయడం, గాయం
మానడానికి వసరమందివ్వడం, ఇతర
జంతువులకు ఉడుతలకు పరిచయం
చేయడం, విశ్రాంతి తీసుకోమని కోరడం.
ఇవన్నీ రచయిత చాలా ఆసక్తిదాయకంగా
నవలలో చూపగలిగారు.

రచయిత ప్రకృతి ప్రేమికుడని ఈ నవల
వల్ల తెలుసుకోగలం. నవలలో రచయిత
అడుగడుగున ప్రకృతి గురించి ప్రస్తావన
తీసుకువచ్చారు. జంతువులు, పక్షులు
పట్టణాల నుంచి నగరాల నుంచి

ప్రాటీన్లతో ఊబకాయానికి చెక్..!

అధిక బరువు ఓ సమస్య మాత్రమే కాదు, అనేకానేక అనారోగ్యాలకు
సింహద్వారం. శరీరంలో కొవ్వు పేరుకు పోవడం వల్ల ఇన్సులిన్ సరఫరా దెబ్బతిని
మధుమేహానికి దారి తీస్తుంది. రక్తపోటు, దాన్లుంచి గుండె జబ్బులు పలుకరిస్తాయి.
అందుకే, ‘వ్యాయామం చేయండి. బరువు తగ్గించుకోండి’ అనే సూచన తరచుగా
వినిపిస్తుంది. కానీ, చాలా సందర్భాలలో ‘మేం ఆహారం తగ్గించేశాం, వాకింగ్
మొదలుపెట్టాం. అయినా, బరువు తగ్గడం లేదు’ అనే ఫిర్యాదు వినిపిస్తూ ఉంటుంది. ఇందుకు ఓ
కారణాన్ని కనుగొన్నారు శాస్త్రవేత్తలు. కొందరి శరీరంలోని GKN1 అనే ప్రొటీన్ వల్ల, వాళ్లు ఎంత
తక్కువ తిన్నా బరువు పెరిగిపోతూనే ఉంటారని తెల్చారు. ఇండియానా విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన
శాస్త్రవేత్తలు ఎలుకలలో GKN1 ప్రొటీన్ ను తగ్గించినప్పుడు అవి ఎక్కువ తిన్నాకూడా లావు
కాకపోవడాన్ని గమనించారు. అయితే, ఈ GKN1 ప్రొటీన్ ను
బలవంతంగా నియంత్రించడం వల్ల కాలేయం దెబ్బ తినే
ప్రమాదం కనిపించింది. మరిన్ని పరిశోధనల తర్వాత, ఈ
ఫలితాలను మనుషులమీద సురక్షితంగా ప్రయోగించే
అవకాశం ఉందని అంటున్నారు.

కాలుష్యంతో
గుండెకు ముప్పు

మన చుట్టూ కాలుష్యం పెరిగి పోతున్నది. రాత్రంతా
ఇంట్లో దాక్కుని ఉన్నా బయటికి వెళ్లేటప్పుడు రాజీ పడాల్సిందే.
పొగచూరేలా బతుకులు గడపాల్సిందే. కాలుష్యం వల్ల రకరకాల
సమస్యలు వస్తాయన్న విషయం కొత్తేమీ కాదు. కానీ, దీనివల్ల మన రక్తపోటు మీద, ముఖ్యంగా
పిల్లల రక్తపోటు మీద ఎలాంటి ప్రభావం చూపుతుందో తెలుసుకోవాలనుకున్నారు పరిశోధకులు.
ఇందుకోసం, ఇప్పటికే జరిగిన కొన్ని పరిశోధనలను విశ్లేషించారు. ఆసియా, యూరప్, అమెరికాలలో
జరిగిన 14 పరిశోధనలను గమనించిన తర్వాత తేలిన విషయమేమిటంటే, కాలుష్యంతో రక్తపోటు
పెరిగే అవకాశం ఉంది. కాకపోతే, ఎంతసేపు కాలుష్యంలో ఉంటున్నారు, దాని తీవ్రత ఏమిటి?
వంటి విషయాలనుబట్టి ఈ ప్రభావం వేర్వేరుగా ఉంటుంది. మూడున్నర లక్షలమంది పిల్లలకు
సంబంధించిన వివరాలను గమనించిన తర్వాత తేల్చిన
విషయమిది.

6

డా. రావెళ్ల శ్రీనివాసరావు
ఉట్టి కట్టిన ఉడుత

	ఉట్టికట్టిన ఉడుత
రచన	: డా॥ రావెళ్ల శ్రీనివాసరావు
పేజీలు	: 28
వెల	: రూ. 120
ప్రతులకు	: చినుకు పబ్లికేషన్స్ దుర్గివారి వీధి, గాంధీనగర్ విజయవాడ-3
సెల్	: 96760 59663

epaper.prajasakti.com

6 జూన్ 2021

స్కూల్తో క్లాసులకొచ్చిన మాష్టార్లు!

స్కూల్స్

దుస్తులు
ధరించడంపై ఇప్పటికీ ప్రపంచంలో
తరతమ తేడాలు ఉన్నాయి. నేడు అబ్బాయిలైనా,
అమ్మాయిలైనా జీన్స్, షర్ట్స్ వేసుకుంటున్నారు. అయినా
కొన్నిచోట్ల మన దేశంలో సైతం ఆడవాళ్లు ఇలాంటి దుస్తులే
ధరించాలి, పురుషులు అలాంటి వస్త్రాలే వేసుకోవాలి.
దేవాలయాల్లోకి సంప్రదాయబద్ధంగా ఉండే వస్త్రధారణ ఉంటేనే
అనుమతి అంటూ బోర్డులే పెట్టేస్తున్నారు. ఇక స్కూళ్లు, కాలేజీలకూ
వస్త్రధారణపై ఆంక్షలూ మన దేశంలోనూ ఉన్నాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో
స్పెయిన్లో జరుగుతున్న పరిణామాలు మరో కోణంలో
సమానతను చాటాయి. ఏ వస్త్రాలైనా ధరించినవారికి
సౌకర్యవంతంగా ఉండాలి. అలాగే లింగ వివక్షను,
ఆంక్షలను పెట్టే విధంగా ఉండకూడదు. ఇంతకీ
స్పెయిన్లో ఏం జరిగిందో
తెలుసుకుందాం.

గత ఏడాది స్కూల్తో వచ్చాడని ఓ బాలుడిని స్కూల్ నుంచి బహిష్కరించిన ఘటన స్పెయిన్లో చోటుచేసుకుంది. ఈ నేపథ్యంలో మూస ధోరణితో కూడిన లింగ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా స్పెయిన్ అంతటా మాష్టర్లు వినూత్న ఉద్యమానికి శ్రీకారం చుట్టారు. నిరసన రూపంలో దేశ వ్యాప్తంగా మాష్టర్లు

స్కూల్స్ ధరించి, క్లాసులకు హాజరవుతున్నారు. 2020 నుంచి స్పెయిన్లో దుస్తులకు జెండర్ ఉండదనే ఉద్యమం ఊపందుకుందని మెట్రో.కో.యూకే వెబ్సైట్ పేర్కొంది. ఈ వినూత్న ఉద్యమంలో భాగంగా ఇటీవల ముగ్గురు మాష్టర్లు ట్రౌజర్లను పక్కనపెట్టి, స్టైలిష్ స్కూల్తో క్లాసులకు రావడం సోషల్ మీడియాలో వైరల్గా మారింది. మే నెల ఆరంభం నుంచి

వీరు ముగ్గురూ స్కూల్తో స్కూల్కు వస్తున్నారు. జెండర్ నిబంధనలకు నిరసనగా మార్పును ప్రమోట్ చేసేందుకే తాము ఇలా చేస్తున్నామని ఆ పురుష టీచర్లు మాసుల్ ఒటేగా, బొజ వెలజ్ క్వెజ్, జోస్ పినాస్ చెబుతున్నారు. తాము స్కూల్స్ ధరించాలనే నిర్ణయం సోషల్ మీడియాను ఆకర్షించాలనే ఉద్దేశంతో తీసుకోలేదని, జెండర్ ధోరణులకు వ్యతిరేకంగానే ఇలా చేస్తున్నామని వారు ఓ స్పానిష్ పత్రికతో చెప్పుకొచ్చారు.

గత ఏడాది బిల్బావోలోని ఓ స్కూల్లో మైఖేల్ గొమెజ్ అనే విద్యార్థి స్కూల్ ధరించి క్లాసుకు వచ్చాడు. దాంతో స్కూల్ నుంచి అతడిని బహిష్కరించారు. దీంతో 2020 అక్టోబర్ 27న స్పెయిన్లో 'క్లాక్స్ హ్యాప్ నో జెండర్' క్యాంపెయిన్ ప్రారంభమైంది. ఈ ఉద్యమాన్ని విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు, నెటిజన్లు సమర్థిస్తున్నారు. ఒక పిల్లవాడికి అన్యాయం జరగగానే స్పెయిన్ ప్రజలంతా స్పందించిన తీరు అభినందనీయం. మరి ముఖ్యంగా టీచర్లు ఈ ఉద్యమంలో వినూత్న భాగస్వాములు కావడం సామాజిక చైతన్యం కలిగించడమే. ◆

స్కూల్స్

మార్డ్స్పై మేఘాలు..

అంగారకుడిపై శాస్త్రవేత్తలకు రోజురోజుకూ ఆసక్తి ఎక్కువవుతుందనే చెప్పాలి. అంగారకుడిపై ఆకాశంలో మేఘాలను నాసా క్యూరియాసిటీ రోవర్ చూసింది. రోవర్ పంపిన మేఘాల చిత్రాలను చూసి నాసా శాస్త్రవేత్తలు ఆశ్చర్యచకితులవుతున్నారు. 'అంగారకుడి వాతావరణంలో ఇలా మేఘాలు చూడటం చాలా అరుదు' అని శాస్త్రవేత్తలు అంటున్నారు. నాసా ప్రకారం, అంగారకుడిపై ఇటువంటి మేఘాలు సంవత్సరంలో అత్యంత శీతల రోజుల్లో దాని భూమధ్యరేఖకు పైన కనిపిస్తాయి. ఈ రేఖ ఊహితకమైనది. దాని అక్షం మీద అంగారక భ్రమణం ప్రకారం స్థిరంగా ఉంటుంది. అరుణ గ్రహంపై వెండి మేఘాలు కనిపించడంతో ఇప్పుడు శాస్త్రవేత్తలకు మరింత ఆసక్తి పెరిగింది.

అమెరికాకు చెందిన నాసా మార్స్పైకి పంపిన క్యూరియాసిటీ రోవర్ అక్కడి మేఘాల ఫొటోలను తీసి, భూమిపైకి పంపింది. నిజానికి అరుణ గ్రహంపై వాతావరణం చాలా పొడిగా ఉంటుంది. అక్కడ మేఘాలు ఏర్పడటం చాలా అరుదు. సూర్యుడి నుంచి చాలా దూరంగా ఉన్న సమయంలో, అత్యంత తక్కువ ఉష్ణోగ్రతలు నమోదైన సందర్భంలో మార్స్ భూమధ్య రేఖ దగ్గర ఈ మేఘాలు కనిపిస్తాయి. అయితే ఈ మేఘాలు నాసా ఊహించిన దానికంటే ఎంతో ముందుగానే కనిపించడం విశేషం. ఒక మార్స్ ఏడాది (మనకు రెండేళ్లు) ముందే ఈ మేఘాలు నాసా క్యూరియాసిటీ రోవర్పై ఆవరించినటు శాస్త్రవేత్తలు గుర్తించారు. క్యూరియాసిటీ రోవర్ పంపిన ఫొటోల్లో మార్స్పై ఏర్పడిన మేఘాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఈ ఏడాది మార్చి 5న క్యూరియాసిటీ రోవర్ ఒకసారి ఈ ఫొటోలను తీసింది.

రోవర్లోని మాస్క్ క్యామ్ వీటిని క్లిక్మనిపించింది. మార్చి 31న మరోసారి బ్లాక్ అండ్ వైట్ ఫొటోలను కూడా ఈ రోవర్ తీసింది. ఈ ఫొటోలను విశ్లేషించడం ద్వారా మార్స్పై అసలు మేఘాలు ఎలా ఏర్పడతాయి? తాజాగా ఏర్పడిన మేఘాలు మిగతా వాటి కంటే ఎలా భిన్నమైనవో తెలుసుంది. 2012లో మార్స్పై దిగిన క్యూరియాసిటీ రోవర్ అక్కడ మనుగడకు అనుకూల పరిస్థితులు ఉన్నాయా? లేవా? అన్న అంశంపై అధ్యయనం చేస్తోంది.

వేర్వేరు రంగుల్లో..

క్యూరియాసిటీ రోవర్ పంపిన చిత్రాల్లో.. నాసా ప్రకారం, ఈ మేఘాలు చాలా ప్రకాశవంతంగా ఉన్నాయి. కొన్నింటిలో వేర్వేరు రంగులు కూడా కనిపించాయి. క్యూరియాసిటీ ద్వారా నాసా గుర్తించిన మేఘాలు చాలా ఎత్తులో ఉన్నాయి. అంగారక గ్రహంపై కనిపించే మేఘాలు గరిష్టంగా 60 కిలోమీటర్ల ఎత్తులో ఉంటాయి. వాటిలో నీరు, మంచు కూడా ఉంటుందని భావిస్తున్నారు. మంచు గడ్డకట్టడం వల్ల లేదా కార్బన్ డయాక్సైడ్

పేరుకుపోవడం వల్ల ఇది జరిగి ఉండవచ్చునని శాస్త్రవేత్తలు భావిస్తున్నారు. ఈ మేఘాలు ఎలా ఏర్పడ్డాయో తెలుసుకునే పనిలో శాస్త్రవేత్తలు నిమగ్నమయ్యారు. ఈ ఫొటోలు వెలువడిన అనంతరం అంగారక గ్రహం మీద శీతాకాలం గురించి కూడా శాస్త్రవేత్తలు పరిశోధన చేస్తున్నారు. నాసా పంపిన ఈ రోవర్ అంగారక గ్రహం మీద దాదాపు రెండేండ్లుగా ఉన్నది. ◆

రాబందులు

ఉంటుంది. రోడ్డు పక్కన వంతెన కొండచిలువ విడిచిన కుబుసంలా ఉంది. తన కొడుకును చంపిన హాస్టల్లో, తన తండ్రిని దూరం చేసిన రోడ్డు చిన్నచేపల్లి మింగేసి, బతుకుతున్న తిమింగళిలా అనిపిస్తున్నాయి. తన జీవితాన్ని తానే వేలం వేసుకున్నట్లునిపిస్తుంది.

ఆకాశంలో మబ్బులు దిగంతాలకు ఉరుకుతున్నాయి. చిట్టిపోయిన జీవితాల రోదనను గాలి తన రోదలో కలిపేసుకుంది. ఈడ్చి కొడుతున్న గాలి నుండి తప్పించుకోవడానికి ఒక రాబందు ఇంకో రాబందు వెనుక నక్కింది. వానకు నిలువునా తడిచిపోయి ఉన్నాయవి. వాటికి ఈ రోజు ఆకలి తీరిందో లేదో అని వెంకయ్య ఆలోచించాడు.

అంబులేన్ను డ్రైవరుకి డబ్బులిచ్చి పంపించేసి, వెంకయ్య దగ్గరికొచ్చాడు కోటేషు. 'బావా.. ఆయుష్షు తీరిపోయింది. చిలక ఎగిరిపోయింది. శవాన్ని సాగనంపాలి. తాయితీగా కూర్చుంటే ఎలాగా? మన ఆచారం ప్రకారం శవాన్ని కాల్చడానికి పుల్లలు తేవాలి. ఊళ్ళోకెళ్ళి కాలేవాళ్ళను మాట్లాడుకుని రావాలి. వీటన్నిటికీ డబ్బులు వెతకాలి. ఇవన్నీ పురమాయించుకునేసరికి దీపాల వేళయిపోద్ది. మళ్ళీ చిన్నకార్యమొకటి చేయాలిగా! ఏదోటి తేల్చు' అని గడగడా మంచినీళ్ళు తాగినట్టు మాట్లాడేశాడు.

వెంకయ్య రెండు కళ్ళు ఎర్రబడి తడిబారాయి. చాలా మట్టుకు ఓపిక నశించింది. మొండిగా లేచాడు.

'ఛీఛీ! ఎదవ మనుషులు!! వీళ్ళ కంటే రాబందులే నయం!!! అవి చచ్చిపోయాకే పొడుచుకు తింటాయి. మనుషులు బలికుండగానే పీక్కుతింటారు' అంటూనే నాయుడు గారి నిమ్మతోట దారికెక్కాడు. కోటేషు వెంకయ్య వెళ్ళిన వేపే చూస్తున్నాడు. గునపం, పారతో తిరిగొచ్చిన వెంకయ్య నేలను తవ్వడం మొదలెట్టాడు. ◆

అనగనగా ఒక ఊరిలో రాజయ్య, గౌరి అనే పేద దంపతులకు గోపి అనే పిల్లాడు ఉండేవాడు. వాడికి సైకిలంటే మహా ఇష్టం. దాన్ని కొనమని తల్లిదండ్రులను ప్రతిరోజూ అడుగుతుండేవాడు. వారు కొడుకు కోరికను తీర్చే స్థానం తమకు లేక మనసులో ఎంతో బాధపడుతుండేవారు.

తల్లిదండ్రుల బాధను అర్థం చేసుకున్న గోపి ఆ రోజు నుంచి సైకిల్ కొనమని పదే పదే అడగడం మానేసి, తన మనసులో మాస్టారు బడిలో చెప్పిన పాదుపు పాఠాన్ని గుర్తు చేసుకుని, దానిని అమలులో పెట్టాలని అనుకున్నాడు.

‘నాకు సైకిలు కొనవద్దుగానీ నాకొక మట్టి డిబ్బీని తెచ్చిపెట్టు నాన్న!’ అని అడిగాడు.

తన పరిస్థితిని అర్థం చేసుకున్న గోపిని చూసి ‘సరే తప్పనిసరిగా తెస్తాను’ అని అన్నాడు తండ్రి రాజయ్య.

గోపి అడిగినట్లుగానే ఆ రోజు సంత నుంచి ఒక అందమైన ఎరుపు, పచ్చ రంగులతో ఉన్న మట్టి డిబ్బీని తెచ్చి ఇచ్చాడు రాజయ్య.

గోపి దానిని చూసి ఎంతో మురిసిపోయి, ఆ రోజు నుంచి ప్రతిరోజూ తండ్రి బడికి వెళ్లేటప్పుడు చిరుతిండ్లు కొనుక్కోమని ఇచ్చే అయిదు రూపాయల నాణెలను అందులో వేయసాగాడు. అలా ఏదో ఒక రూపంలో తనకు ఇచ్చిన డబ్బును ఖర్చు చేయకుండా డిబ్బీలో వేస్తూ ఉండేవాడు. ఆశ్చర్యంగా చూస్తుండగానే కొద్ది రోజులకు డిబ్బీ నిండిపోయింది.

గోపి ‘అమ్మా! నా డిబ్బీ నిండిపోయింది’ అని సంతోషంగా చెప్పాడు. ‘నాన్నా నాకు ఇప్పుడు సైకిల్ కొనుక్కోవడానికి డబ్బు వుంది. సైకిల్ కొనిపెడతావా?’ అని అడిగాడు గోపి.

రాజయ్య నవ్వుతూ ‘ఒరేయ్ నువ్వు దాచిన చిల్లర డబ్బుతో సైకిలు వచ్చేస్తుందా?’ అని అన్నాడు.

గోపి మట్టి డిబ్బీని కొద్దిగా పగులకొట్టి, డబ్బును లెక్కించగా మూడు వేల యాభై రూపాయలుగా లెక్క

తేలింది.

రాజయ్య, గౌరి ఇద్దరూ ఆశ్చర్యపోయి, సంతోషంగా కొడుకుని ముద్దు పెట్టుకుని, ‘ఇంత డబ్బుని ఎలా పొదుపు చేశావు?’ అని అడిగారు.

‘నాన్నా ఈ దాచిన డబ్బు అంతా మీదే. ప్రతిరోజూ మీరు ఇచ్చిన డబ్బుల్ని ఖర్చు పెట్టకుండా ఇలా పొదుపు చేశాను’ అని వివరించి చెప్పాడు. గోపి పొదుపును చూసి, తామూ రూపాయిని కూడా పొదుపు చేయవచ్చు అనే సత్యాన్ని తెలుసుకున్నారు.

మంచి మనసు

బాలల కథ

గోపి ఆ రోజు రాత్రి సైకిల్ కొనుక్కుని, దాని మీద దర్జాగా బడికి వెళుతున్నట్లు అందమైన కలలు కంటూ పడుకున్నాడు.

ఆ మరుసటి రోజు తన స్నేహితుడు రవికి ఈ విషయం చెప్పాలని బడికి సంతోషంగా వెళ్లాడు.

కానీ రవి ఆ రోజు బడికి ఇంకా రాలేదు. కొద్దిసేపటికి రవి వాళ్ళమ్మ బాధగా వచ్చింది. కళ్ళల్లో వస్తున్న కన్నీటిని తుడుచుకుంటూ మాస్టారుతో ఏదో మాట్లాడి వెళ్ళిపోయింది.

బడి నుంచి ఇంటికి వచ్చిన రవికి ఆ రాత్రంతా సరిగా నిద్రి పట్టలేదు.

మరుసటి రోజు ఉదయం రాజయ్య గోపితో ‘సైకిలు కొనడానికి దుకాణానికి వెళదామా?’ అని అడిగాడు.

గోపి వెంటనే ‘పద్దు నాన్నా!’ అని అన్నాడు.

రాజయ్య ఆశ్చర్యంగా ‘ఏమైందిరా గోపి? సైకిలు కొనుక్కోవడానికే కదా డబ్బును అంత కష్టపడి దాచుకున్నావు. మరి ఇప్పుడు ఎందుకు వద్దంటున్నావు?’ అని అన్నాడు.

‘నాన్న మరేమో నా స్నేహితుడు రవికి ఆరోగ్యం బాగోలేదు. గుండెకు వెంటనే ఆపరేషన్ చెయ్యాలట! అందుకని మా మాస్టారు అందరినీ రవికి ఎంతో కొంత డబ్బు సహాయం చెయ్యమన్నారు. అందుకే ఈ డబ్బుని వాడికి ఇచ్చేస్తాను!’ అని అన్నాడు.

‘మరి నువ్వు ఎప్పుటి నుంచో సైకిల్ని కొనుక్కోవాలని ఎంతో ఆశతో ఉన్నావు కదా!’ అని అన్నాడు తండ్రి రాజయ్య.

‘నా సైకిలు కంటే ప్రాణం ముఖ్యం కదా నాన్నా! సైకిల్ ఇవాళ కాకపోతే రేపైనా కొనుక్కుంటాను. కానీ ప్రాణం పోతే తిరిగిరాదుగా నాన్నా?’ అని అన్నాడు.

గోపి మాటలకు రాజన్న ఏమీ మాట్లాడకుండా వాడి మంచిబుద్ధికి ఆశ్చర్యపోతూ ‘సరే నీ ఇష్టం.. నీకు ఏది మంచిదనిపిస్తే అది చెయ్య!’ అని అన్నాడు.

గోపి వెంటనే డిబ్బీని పట్టుకుని, బడికి పరిగెత్తాడు. అనుకున్నట్లుగానే బడిలో పిల్లలు, మాస్టారుతో సహా అందరూ రవి తల్లికి తమకు తోచిన సహాయం చేశారు. చివరగా గోపి కూడా లేచి, తన దగ్గర ఉన్న డబ్బును తెచ్చి, రవి తల్లి చేతిలో పెట్టి ‘అమ్మా! డిబ్బీలో మూడు వేల రూపాయలు దాకా వున్నాయి. రవికి కొంత సహాయ పడుతుండేమో చూడమూ!’ అని అన్నాడు.

రవి తల్లి గోపి వంక కృతజ్ఞతా భావంతో చూసి, గోపిని హత్తుకుని, కన్నీళ్లు పెట్టుకుంది.

గోపి ఔదార్యానికి మాస్టారుతో సహా అందరూ చప్పుట్లు కొట్టి, అభినందించారు.

గోపికి మనసులో ఏదో తెలియని సంతృప్తి కలిగింది. రవి క్షేమంగా తన దగ్గరికి త్వరగా రావాలని మనసులో కోరుకున్నాడు.

- గెడ్డం సుశీలరావు,
వైజాగ్,
70752 23004

చిరుమువ్వలు

రంగులు బద్దండ్రి

పక్కనున్న బొమ్మను మీకు నచ్చిన రంగులతో నింపండి

నీడను కనుక్కోండి

పక్క నున్న బొమ్మలో కొన్ని పెంగ్విన్లు, వాటి నీడలు ఉన్నాయి. వాటి నీడలేవో కనుక్కోండి.

జత చేయండి

పిల్లలూ! ఇక్కడ కొన్ని ప్రాణులు ఉన్నాయి. వాటికి ఎదురుగా వాటికి సంబంధించిన ఆహార పదార్థాలున్నాయి. అవి వేటిని తింటాయో గుర్తించి జత చేయండి.

వింత మొక్కలు.. విడ్డూర శోభలు..

భూమీద లెక్కలేని మొక్క జాతులున్నాయి. ఒక్కొక్క ప్రాంతంలో ఆ వాతావరణానికి తగ్గ కొన్నిరకాల మొక్క జాతులు వెలసి పువ్వులు, పండ్లతో తమ ప్రత్యేకతను చాటుకుంటాయి. మనం కనీ, వినీ ఎరుగని వింత మొక్కలెన్నో వింత శోభలు ఇస్తున్నాయి. ఇలాంటివి కడియం నర్సరీల్లో కొలుపుదీరి కనువిందు చేస్తుంటాయి. అలాంటి ఆశ్చర్యచకితుల్ని చేసి కొన్ని మొక్కలు ఏవేంటో తెలుసుకొందాం..

అల్బుకా స్పైరాలసిస్ సకులెంట్ :

రింగు రింగులు తిరిగి గమ్యత్తుగా చూడముచ్చటగా ఉండేది అల్బుకా స్పైరాలసిస్ సకులెంట్. అరుదైన ఈ మొక్క కలబంద జాతికి చెందిందే. ఆకులు ఉండవు. రింగుల్లా ఉండే కాడలు తుంచితే నీరు, జెల్ లాంటి ద్రావణం వస్తుంది. చూడ్డానికి భలే ఆకర్షణగా ఉంటుంది. ఆకుపచ్చ, గోధుమ రంగులతో ఉండే ఈ మొక్క పూర్తిగా బయట వాతవరణంలో పెరుగుతుంది. పెద్దగా నీటివనరు అవసరం లేదు. ఇసుక, రాతి స్వభావం ఉన్న నేలల్లో కూడా పెరగగలదు. కుండీల్లో బాగా పెరుగుతుంది. విదేశాల్లో ముఖ్యంగా గల్ఫ్ దేశాల్లో ఇవి ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి.

స్టార్ కాక్టస్ :

కాక్టస్ అంటే కొమ్మా రెమ్మా లేకుండా, ఆకులు కూడా ఉండకుండా నీటి సదుపాయం లేకపోయినా పెరిగే ఎడారి మొక్క. ఈ జాతిలో అరుదైన మొక్కల్లో ఒకటి స్టార్ కాక్టస్. ఒక బాల్కు ఎనిమిది ఉబ్బెత్తు భాగాలు నక్షత్రాకారంగా ఉంటాయి. ఆకుపచ్చ, లేత గులాబీ, గోధుమ రంగుల కలబోతతో అధునాతన డిజైన్లతో ఎంతో శోభితంగా ఉంటుంది ఈ మొక్క. వీటిపై సహజంగా ఉండే

కొంగపూల మొక్క:

లేత నీలిరంగు కొంగలను పోలిన రూపుతో పూలు పూచే చూడచక్కని మొక్క. తెలుగులో మనం ‘కొంగ పూలమొక్క’ అని పిలిచినా దీన్ని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా “Brillantaisia owariensis” పరిచయం. ఆఫ్రికా పరిసర ప్రాంతాల మొక్కది. నాలుగు నుంచి ఏడడుగులు పెరిగే పెద్ద ఆకులతో పువ్వులు పూసి నిండుగా కనిపిస్తుంది. నల్లటి విత్తనాల ద్వారా మొక్కలు ఉత్పత్తవుతాయి. ఇది ప్రపంచ జీవవైవిధ్య మండలి గుర్తించిన అరుదైన జాతుల్లో ఒక మొక్క. ఇక్కడి వాతావరణంలో ఈ మొక్కలు ఎక్కువ కాలం బతకలేకపోతున్నాయి.

నాగదంతి :

మన దేశంలో అన్ని ప్రాంతాల్లోనీ లభించే మొక్క నాగదంతి. యొక్క వక్ష శాస్త్రీయ నామం “Heliotropium indicum”. కొడిక్కి, భూ చంపకము, కొండకలువ, కుంజర, నాగపడిగలుదు నాగస్పాటము పేర్లతో కూడా పిలుస్తారు. 30 సెంటీ మీటర్లు వరకూ పెరిగి చక్కగా అర్థ

పగడపు గంటలు పాదు:

చాలా చాలా అందమైన అరుదైన మొక్క పగడపు గంటల పాదు మొక్క. ఇంటి ముంగిట ప్రహరీల మీద, పోర్టుకోలు, సన్ షేడ్ల మీద చక్కగా పాకి, పూలు పూస్తుంది. ఇది నీటి ఊట జాతి మొక్క. అంటే ఆకులు, కాండము కాస్త దళసరిగా, పెళుసుగా ఉంటాయి. అందులో నీరు లేదా జెల్ లాంటి పదార్థం ఉంటుంది. ఆకుపచ్చని చిన్న చిన్న ఆకులు ఉంటాయి. పాదు తీగలు పొడుగ్గా వచ్చి, వాటి చిగురున బెల్ ఆకారపు పువ్వులు లేత గులాబీ రంగులో పూస్తాయి. కుండీల్లోనూ నేల మీదా దీన్ని పెంచుకోవచ్చు. పెద్దగా నీటి అవసరం ఉండదు.

కదంబ:

నీడనిచ్చే వృక్ష జాతి మొక్క కదంబ. 70 అడుగుల ఎత్తు వరకూ చకచకా పెరిగిపోతుంది. చెట్టు చుట్టూ కొమ్మలు అలుముకొని, గొడుగులాంటి నీడనిస్తాయి. ఆగస్టు నుంచి అక్టోబర్ వరకూ గుండ్రని బంతి వంటి పువ్వులు పూస్తాయి. పసుపురంగు బంతిలాంటి పువ్వుకు మధ్య మధ్యలోంచి నన్నటి తెల్లని కేశరాలు వుండే అందంగా ఉంటాయి. స్థానికంగా టెన్నిస్ బాల్ పూలమొక్క అనీ పిలుస్తారు. నాటిన ఐదేళ్ల తరువాత పువ్వులు పూస్తాయి. పూజకూ ఈ పువ్వుల్ని ఉపయోగిస్తారు.

చిలుక పూలమొక్క:

కాండం లాంటి మొక్కకు మొదలుభాగం నుండి చివర వరకూ క్రమపద్ధతిలో ‘పెర్సినట్టుగా పువ్వులుంటాయి. చూడ్డానికి ఈ పువ్వులు మొక్కని చిలుకలు ముక్కుతో పొడుస్తున్నట్లు కనిపిస్తాయి. పువ్వులు లేత ఆకుపచ్చ, గోధుమ రంగు వర్ణాలలో ఉండే.. గీతల్లాంటి డిజైన్ అందంగా ఉంటుంది. దీన్ని విదేశాల్లో “crotalaria pallida aiton” అనీ పిలుస్తారు. కుండీల్లో పెంచుకోవచ్చు. శీతల ప్రాంతాల్లో అయితే పువ్వులు బాగా విచ్చుకుని, అచ్చంగా చిలుకల్లానే ఉంటాయి. తొలుత బొడుపుల్లాంటి మొగ్గలోచ్చి, తరువాత చిలుకల్లాంటి పువ్వులు విప్పారతాయి.

గిన్ని పువ్వుల మొక్క:

“బ్లెకియా గ్రాసిలిస్ హేమ్స్” శాస్త్రీయ నామంతో పిలిచే ఈ మొక్కను స్థానికంగా “గిన్నె పూల” మొక్క అంటారు. చిన్ని చిన్ని గిన్నెలు వంటి పువ్వులు గోధుమ, గులాబీ రంగుల కలబోతతో ఉండి ఎంతో అలరిస్తాయి. పువ్వులు కొమ్మలకు అంటిపెట్టుకుని పూస్తాయి. ఒక రకమైన ద్రవాన్ని ప్రసించడంతో కీటకాలు నిత్యం ఈ చెట్టును అంటిపెట్టుకుని ఉంటాయి. ఇది నాగమల్లి జాతి కుటుంబానికి చెందిన మొక్క. అమెరికాలో ఈ చెట్లు ఎక్కువ కనిపిస్తాయి.

- చిలుకూరి శ్రీనివాసరావు
89859 45506